

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbáz).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékkállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XXI. évf. 17. sz. 1944. január 22 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Rendelet a telefonforgalom korlátozásáról — Közzöljük a férfi, női fodrászat újonnan megállapított árait

Churchill üzenetet intéz Sztalinhoz a lengyel-szovjet-viszály ügyében

Tozso japán miniszterelnök heves megtorlást jelentett be a légitámadásokra
A Pravda cikk újabb tejeményei — Újabb bombatámadás érte Berlint és Rómát
Leningrádtól délnyugatra és az Ilmen tónál tovább tart az elkeseredett küzdelem

A lengyel-szovjet viszály sok nehéz perccel okoz az angolszás szövetségeseknek. Majdnem úgy fest a dolog, hogy ez a probléma próbák, ezért is helyeznek nagy súlyt a megoldására. Londoni jelentések szerint Churchill miniszterelnök most maga vette kezébe az orosz-lengyel vita elsímiását. Hír szerint mostantól fogva a szokásos diplomáciai eszmecséreléket kiegészítik levelezéssel és telefonbeszélgetésekkel Churchill, Roosevelt és Sztalin között.

Churchill miniszterelnök Eden külügyminiszter jelenlétében csütörtökön fogadta Mikolajczyk lengyel miniszterelnököt, a lengyel külügyminisztert és a londoni lengyel nagykövetet, akikkel egy óra hosszat tartó megbeszéléseket folytatott. A megbeszélések tárgya a lengyel menekült kormányának a szovjettel támadt bonyodalmá volt, amellyel kapcsolatban a lengyelek részletesen kifejtették Churchillnek álláspontjukat. A „Daily Telegraph” diplomáciai tudósítója ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Churchill valószínűleg rövidesen üzenetet intéz Sztalinhoz és angol-amerikai lépés várható Moszkvában, ha a lengyel menekültek használható formulát fogadnak el.

Washingtoni jelentés szerint Early, a Fehér Ház titkára újságírók előtt kijelentette, nincs tudomása arról, hogy Roosevelt elnök közvetlen összeköttetésbe lépett volna Sztalinnal a lengyel-orosz viszály elsimítása érdekében.

A szovjet a jelek szerint a lengyel kérdésben ragaszkodik a maga álláspontjához és igénybe veszi a hatás és a propaganda minden eszközét. A moszkvai rádió péntekre virradó éjszaka közölte, hogy az Egyesült Államokban lengyel nemzeti bizottságot alakítottak, mely követeli, hogy a lengyel nép szólítsa fel a londoni emigráns kormányt: támogassa a szovjetet. Az Egyesült Államokban megalakított bizottság elnöke kijelentette, hogy „csak a szovjettel való együttműködés biztosíthatja a demokráta Lengyelország visszaállítását”.

Mint az angol hírszolgálat moszkvai különtudósítója jelenti, a szovjet hatóságok nézete szerint Angliának és az Egyesült Államoknak, ha résztvenni óhajtának a lengyel kérdés rendezésében, jobban meg kellene érteniük, hogy ki nek kell képviselniük a lengyel népet. Az angol tudósító jelentése

szerint az amerikai nagykövetnek ezt már részletesen meg is mondták. „A szovjet kormány ugyan jó kapcsolatokat óhajt Lengyelországgal, nem akar azonban kapcsolatokat létni olyan emberekkel, akik politikai multjuknál fogva a Szovjet-Unió ellenségeinek tekintendők.”

A keleti fronton

az újabb szovjet offenzíva elhárításának jegyében áll a helyzet. Berlini tájékoztatás szerint az északi arcvonalzakaszon azáltal, hogy a Leningrád-Oranienbaumi szakaszon a németek kiegyenesítettek arcvonalukat, sikerült az oroszoknak a Leningrád és Oranienbaum között közvetlen kapcsolatot teremteni. Viszont ezen a részen most már összefüggő a német arcvonal.

Az Ilmen-tó térségében csütörtökön a harcok kissé ellenyhultak.

A keleti arcvonal másik súlypontja még mindig Reccica. Itt az oroszok itt heteken át óriási erőkkel támadtak anélkül, hogy ezt a fontos oszlopot sikerült volna ki dönteniük. Habár a vitebszki harcok átmenetileg kevésbé hevesek, német katonai részről komolyan számolnak újabb bolsevista támadás lehetőségével. Kétféle három nap óta olvad és ez az időjárás erősen gátolja a rendkívüli tevékenységet.

Az északi szakasz alakulása természetesen erősen érdekli a finnek. „Leningrád nem arcvonal többé” — írják a finn lapok az északi arcvonalzakaszon legújabb eseményeivel kapcsolatban. Ami a további fejleményeket illeti, a finn fővárosban és különösen a terepet ismerők körében utalnak az enyhe időjárásra, amely nagy hadműveleteket ebben az évszakban lehetetlenné tesz. A fagypontra alá súlylyedti hőmérséklet nélkül szó sem lehet arról, hogy a támadók az eddig elért eredményeket teljes mértékben kihasználhatják. Sok függ tehát az időjárás alakulásától.

Az északi frontszakaszon alkalmazott védelmi taktikára vonatkozólag német részről értékes megállapítások történtek.

A szovjet teli támadó hadjárata új szakaszába lépett azzal, hogy súlypontját áthelyezte az északi szakaszra és Reccica környékére — írja Hallensleben, a Német Távirati Iroda katonai tudósítója, majd így folytatja:

Az összefogott főmegtámadások során sikerült ugyan a betörés nyugat felé, de a működésbe hozott támadó gépezet nem érte el tervezett és előre kiszámított eredményt: a német védőfal beszakadt.

Aránylag rövid ideig tartó nekifutás után a szovjet támadó gépezet kerekje sikorgva megállt, ak és bár figyelemreméltó helyi terpenyereséget ért el, helyzetük kevésbé irgyláreméltó. A németek elhárításuk rugalmas szálát lazára engedték, de mindentüli közben tartották.

A német elhárítás főbb tömegét éppen ott, ahol a szovjet nyomás a legerősebb volt, szinte a föld nyelte el. Azok, akiket meg akartak verni és be akartak keríteni, egészen váratlanul éppen ott álltak, ahol nem keresték őket: távol a csatától.

Hogy a németek Novgorodot feladják, az megint csak megmutatja a németeknek azt az elgondolását, hogy minden ellenséges főmegtámadásnak nyakát szegik azzal, hogy „üresbemenő” hadműveletekre kényszerítik.

A szovjet hadvezetőség szándéka északon ezzel a „kivételem”-stratégiával — északon világosan felismerhető.

A gyalogság tömeges harcbevételével és olyan arányú tűzérősségi támogatással, amely még a bolsevista viszonyok mellett is óriásinak nevezhető. Novgorod és Oranienbaum térségéből akarnak a németek ellen harapófogómozdulatba kezdeni. Novgorod kiürítése azonban német részről olyan arcvonalat teremtett, hogy a bolsevistáknak ebből a szándékából edeskevés fog érvényesülni. Mindamellett német részről mégis arra számítanak, hogy a keleti arcvonal egész északi szakaszán tovább fokozódnak a harcok — hangoztatja a német katonai szakértő.

Éjjel érkezett

jelentések szerint a Leningrádtól délnyugatra elterülő térségben és az Ilmen-tótól északra tovább tart a nagy orosz offenzíva. Az összes ámadási pontokon ismét elkeseredett küzdelem folyik. Krasznaja Zelonál (régi néven Carszkoje

Szelo, a cárok régi tartózkodási helyén) átmenetileg körülrzárt német csoport kiszabadította magát. A harcok általában körülbelül negyven kilométerre folynak Leningrádtól. A szovjet hadvezetőség folyton újabb erősítéseket hoz elő és továbbra is nagy tűzérősségi tömegeket vet be. Ezzel szemben a német ostromló útegek is beleváltak a harcokba.

A moszkvai „Pravda” cikke

körül még mindig zajlanak a hullámok. A s.ockholmi „Nya Daghlight Allehanda” londoni tájékoztatás alapján azt írja, hogy a „Pravda”-nak egyáltalában nincs

tudósítója Kairóban. Azt is megállapítja, hogy olyan tartalmú távirat nem ment át sajjellenőrzésen, amely azonos volna a Pravda hírhedt jelentésével, mely tudvalevően arról szökött, hogy angol-német különbékeltárgyalások volna nának folyamatban.

„Berlini politikai körökben” — „Newyork Times”-nek azt az állítását, hogy a „Pravda” ismert jelentése német eredetű, tehát német részről csempésztek be a szovjet-orosz lapba, bizonyos derűvel szemlélve a megítélésének tekintik, amely — mint a körökben mondják — erről az oldalról nem mernek volna számítani.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Kercsától északra szétvertük a szovjet páncélosokkal támogatott támadásait. Egy tengerpartjáró vadász a Fekete-tengeren elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Csapatunk Zsaskov térségében szíves harcokban visszavertük több ellenséges támadást. Megsemmisítettünk 28 szovjet páncélost és ellentámadással néhány helységet megtisztítottunk az ellenségtől.

Reccicától nyugatra csütörtökön is megkísérelték a Szovjet megismételt erős támadásait. Az áthatolhatatlan bozótos terepen megsemmisítettünk egy autót ellenséges harcsoportot. Reinhardt vezérezredes főparancsnoksága alatt álló csapatunk 1943 december 13 óta a vitebszki térségben tartó nagy elhárító csapatban kemény harcokban megkíséreltük a Szovjetnek több mint 50 lövészhadosztályal és számos páncélos kötelekkel megkísérelt azt a törekvést, hogy arcvonalunkon hadműveleti áttörést érjen el s közben a legsúlyosabb veszteségeket okozták. A bolsevisták ezen az arcvonalzakaszon 1944 január 18-ig több mint 40.000 halottat veszítettek. A sebesültek száma ennek többszöröse. Megsemmisítettünk, illetve zsákmányoltunk 1203 ellenséges páncélost és 349 löveget.

Neveltől északra a Szovjet egész napon át folytatta támadásait. Csapatunk megtartotta állásait és nagyszámú ellenséges páncélost szétlőttek. Az Ilmen tóól északra és Leningrádtól délnyugatra az ellenségnek a kiegyenesített arcvonalzakaszon levő új állásaink ellen intézett számos támadása eredménytelen maradt.

A délolaszországi arcvonalon túlerőben lévő erőkkel Castel Fortetől délnyugatra támadó ellenség kemény harcok után egy helyen betörést ért el. Tervszerűen intézett ellentámadásokkal visszavertük kiinduló állásaiba. Egy további betörési helyen, Minturnától északnyugatra megfojtk a harc.

Brit bombázók január 20-án este ismét terrortámadást intéztek Berlin város területére ellen, ez azonban az elhárítás következtében nem tudott összpontosított hatást elérni. Embervesztések és lakóházakban kárt okoztak, főleg a munkanegyedekben. Bar az elhárítási körülmények nehezék voltak, eddig beérkezett jelentések szerint 38 brit bombázót lőttünk le. Néhány ellenséges gép bombázó dobott nyugatnémetországra is. A megszállott nyugati területek felett és a norvég partok fölött ellenség további 11 repülőgépet veszített, ezek közül hatot a haditengerészet légielhárítás lőtt le.

Német messzehordó útegek az elmúlt éjjel ismét tüzeltek az angol csatorna partján lévő célpontokra. Dealban tüzeket gyújtáltak meg. (MTD)

Este fél 9 óráig!

Brit lég-támadás Berlin ellen

Berlin, jan. 21. Brit bombázókötélékek csütörtökön este újból megtámadták a birodalmi fővárost. Illetékes berlini katonai körökben ezt a vállalkozást is terror-támadásnak nyilvánították. A német légharítás sikeresen működött és súlyos veszteségeket okozott a támadóknak.

Német részről a rossz időjárásra való tekintettel, már eleve számoltak a légitámadás esélyességével és bizonyosra vették, hogy az angolok kihasználják a rossz idő nyújtotta előnyüket és erős kötelékekkel repülnek be Németország területére. A légvédelem idejekorán készültségben

volt és a támadás alatt igen határozottan működött. Mindjárt az első kilencven percben nem kevesebb, mint tíz ellenséges négy-motoros bombázót lőttek le.

Az éjszaka folyamán egyre-másra érkeztek a jelentések, amelyek kétségtelenül megállapított ellenséges veszteségekről számoltak be. Eddig 38 ellenséges gép lelévése nyert hivatalos megállapítást.

Amszterdam, jan. 21. (NTI) A brit légügyi minisztérium beismerte, hogy a péntekre virradó éjszaka Németország ellen intézett támadások során idáig 35 brit repülőgép veszett el. (MTI)

Csütörtökön megint légitámadás érte Rómát

Chiasso, jan. 21. (Bud. Tud.) A római rádió közölte, hogy brit-amerikai repülőgépek csütörtökön délután újabb légitámadást intéztek Róma ellen. Több városrészt bombát dobott. Számos ház elpusztult vagy megromlott. A halottak és sebesültek száma jelentős. A vízvezeték elpusztulása miatt a városban nagy a vízhiány.

Róma, jan. 21. (NST) Öt óra után, csütörtök délután ért át az olasz főváros ismét nagyobb légitámadást. Az utolsó nagy támadás, — mint emlékeztet, — augusztus 13-án volt s azóta csak elvétve hullottak bombák az Örök Városra. A csütörtöki légitámadást rendkívül erős elhárító tűz jellemezte, amely szűnnélkül tartott. Az ellenséges gépek a város szegélyére, a Tiburtina negyredre és a Quatiere

d'Italia nevű városrészeire dobták le bombáikat. A Piazza Bologna környékén több ház rombadott. Az ellenséges gépek időnként egészen alacsonyra szálltak le és géppuskáikkal is lőttek. Az áldozatok pontos számát még nem ismerik. A római lakosság, amely a régebbi bombatámadások során gyakran az utcán és a háztetőkről figyelte az ellenséges gépeket, ezúttal jóval óvatossában viselkedett és mindenki az óvóhelyen töltötte a riadót.

Róma, jan. 21. (NII) A Róma külvárosai ellen intézett támadások során angol-amerikai repülőgépek ismételt ártéplíttek a Vatikánváros fölött. Vatikáni körökben valószínűnek tartják, hogy a Vatikán tiltakozni fog a város ártéplése miatt. (MTI)

Legújabb jelentés a keleti frontról

Berlin, január 21. (Német TI.) A keleti arcvonal északi szakaszán folyó harcokról jelentik:

Az Ilmen-tóltól északra és Lenjagrádtól délnyugatra elterülő térségben tovább tart a nagy boldogult offenzíva. Az összes támadási pontokon ismét elkezdődött a küzdelem folyt. A tűzérési harcra szorított jelentés szerint majdnem teljesen felmorzsoló német ostrom-

ló lövegek is nagy hatással avatkoztak be. Krasnojé Zelo térségében egy átmenetileg körülzárt, erősebb német csoport ismét kiszabadította magát. Novgorod térségében is sikerült átmenetileg körülzárt német erőket keresztülviekedniük magukat. Neveltől északra egy szovjet támadás összeomlott. (MTI.)

15 ezer halott, 20 ezer sebesült légitámadások miatt Franciaországban

Egymillió francia hajléktalanná vált

Berlin, január 21. A francia polgári lakosság veszteségei a brit-északamerikai bombázások következtében az utóbbi napokban Normandiában, Nord és Pas de Calais megyékben kisebb és nagyobb községek ellen intézett támadások folytán növekedtek.

A légi támadások áldozatainak

száma 1941 október 1-től 1944 január 10-ig összesen 15.000 halott volt, de ez a szám azóta már megnövekedett. Több mint 20.000 francia megsebesült. A házakban okozott rombolások folytán keresztszámban egymillió francia vált hajléktalanná. (MTI.)

Az olaszországi harcok

Berlin, jan. 21. Az Interinf jelentései a délolaszországi harcokról: A tirreni parti hegység területén a német hadvezetés penitelen az elhárító csata további pontjain megragadta a kezdeményezést. Összesen hat változó ellenőrkéssel az angol-amerikai támadás helyének egész szélességében egységes ellencsapásra indult. Ezzel az inváziós csapatok heves harcokban egészen a Guarigliano síkságra szorultak vissza. Minturnonál a város romjaitól északra elrezteltek őket. A Castel Forte melletti harcok gyújtópontjában sikerült

az inváziós csapatokat a házak területéről visszavetni. Ezenkívül újból elvesztették a városokat több oldalról körülvéve magaslatokat. Az angol-szászok veszteségei szokatlanul nagyok. A parti hegység délkeleti nyulványánál két zászlóaljnyi inváziós katonai négyzetlen volt ismét visszavonulni a Guarigliano folyón túl. A németek foglyokat ejtettek. Ugyanezen szakaszon ettől északra erősebb angol-amerikai alakulatok megkísérelték átkelni a Guarigliano. A lendülettel német ellenlökés visszazúzte őket a keleti partra.

Volt fasisztavezetők letartóztatása

Róma, jan. 21. (TP) Az Arena című lap egyik közleménye szerint a fasiszta rendőrség letartóztatta Bastianini volt külügyi államtitkárát és Bottai volt közoktatásügyi minisztert. Bastianini Bologna és Firenze között egy vidéki házikóban rejtőzött, Bottai pedig Rómától délre fogták el.

Tudvalevő, hogy mind a két volt fasiszta politikusi tagja volt a nyugtanácsnak és a veronai rendkívüli törvényszék halálra ítélték őket.

Elfogatásuk hírét eddig az időpontig még hivatalosan nem erősítették meg.

Aminth hírlék, azon személyek között, akiket Carlo Scorza volt fasiszta párttitkárral együtt fogták el és állítottak a külön bíróság elé, Vittorio Gayda, a Giornale d'Italia volt főszerkesztője is ott van. Ezt a hírt azonban szintén nem erősítették meg.

Carlo Scorza, aki július 24-én „Grands elhalálozását” nem írta alá, azzal van vádolva, hogy július 25-én — súlyos személyi fenyegetés hatása alatt ugyan — elküldte azt a következményeivel rendkívül kárt okozó sürgönyt a fasiszta párttitkároknak és a milícia parancsnokainak, amely a fasiszta moz-

galom fegyveres ellenállását megakadályozta. A vad azt veti Scorza szemére, hogy ezzel a cselekményével akkor csupán megvélyes biztonságának megővését akarta elérni. Közvetlenül a távirat aláírása után ugyan el-

Tozso japán miniszterelnök beszéde a háborús erőfeszítésről és a megtorlásról

Tokió, január 21. (NTI) Tozso miniszterelnök a japán országgyűlés előtt mondott beszédében többek között kifejtette, hogy a japán frontkatonák az ellenségnek olyan tetemes veszteséget okoztak, hogy azokról Anglia és az Egyesült Államok vezetői népiüket tudatosan nem tájékoztatják, különösen a csapatokban beállott veszteségekről. A japán haderő minden katonája eltöltötte hogy legalább tíz ellenséges katonát megsemmisít. Japán mindentekintben fokozta háborús erőfeszítéseit és leszállította a katonai szolgálat alsó korhatárát. Különösen fokozták a légi fegyvernem harc erejét. Egy év leforgása alatt a repülőgépgyártást több mint kétszeresére emelték. Az angolok és amerikaiak ugyan arról beszélnek, hogy a háború még hosszú ideig tart, valójában azonban a háború minél gyorsabb befejezését óhajtják. — részint utánpótlási vonalait hosszúságára, részint az országaikban jelentkező nyugtalanságra való tekintettel. Japannak időközben most lehetősége nyílik hadvezetési helyzetét tovább erősíteni és megszerzett nyersanyagforrásokat kihasználni, úgyhogy harc ereje felülmúlja az ellenség erőt, ezért az ellenség kénytelen megismételni, hogy gyors döntést

sietett a párttitkárságba, hogy megtegyje az ellenrendszabályokat, az épületet azonban akkor már megszállították és a dolgok feltartóztatatlannul haladtak újukon előre.

idézzem elő. Mihelyt mindkét részen beáll a kimerültség, az a fél veszít, amelynek a győzelembe vetett hite megrendül és amelynek áldozatkésztsége alábbhagyott. A százmillió japán nemzet szellemi ereje biztosítani fogja az igazság győzelmét.

Tozso ezután részvétét nyilvánította a maga nagykeletázsiai területek lakossága sorsáért, melyek angol-amerikai környörtelen bombázás áldozatául estek. — Japán nemsokára erőlyes megtorlással fog élni az ártalan asszonyok és gyermekek megöléséért.

Bose vezetésével állandóan előrehaladnak India felszabadítására irányuló előkészületek és nem nagyon sok idő múlva India fölé fog lengeni az ideiglenes nemzeti kormány lobogója. A japán nép tökéletes rokonszenvvel fordul a hindu nép felé, melynek felszabadítása a század legnagyobb vállalkozása lesz.

Németország harcaival foglalkozva Tozso kijelentette végül, hogy mellányolni tudja azokat a nehézségeket, amelyeket Németországnak át kellett élnie. Ezek leküzdése után azonban a németek erkölcsi ereje még fokozódott. Az Egyesült Államokat és Angliát közösen fogják nyugaton és keleten legyőzni.

A Vatikán elismeri a Fülöp sziget új kormányát

Chiasso, január 21. (Bud. Tud.) A „Corriere della Sera” jelentése szerint a Szentzsák elhatározta, hogy elismeri a fülöpszigetiek új kormányát. Ez a hír politikai és különösen olasz katolikus körök-

ben igen nagy feltűnést keltett, mert biztosra veszik, hogy Washington reakciója nem marad el. Vatikáni körökben a hírtsem még nem erősítik, sem nem cáfolják.

Törvényjavaslat Istanbul kiűritésére

Istanbul, január 21 A török kormány a közeljövőben törvényjavaslatot terjeszt a nagy nemzetgyűlés elé Istanbul kiűritésének tárgyában. A törvényjavaslatot egészségügyi és gazdasági okokkal indokolják. Kormánykörökben arra hivatkoznak, hogy Istanbul lakossága két év alatt 700.000-ról több mint 1 millióra

szokott, minek következtében, nagy zsúfoltság állott elő. A város egészségügyi és élelmiszer-problémáit csak úgy tudják megoldani, ha a beözönlött lakosság egy részét vidékre telepítik. Kormánykörökben megjegyzik, hogy Istanbul földrajzi helyzete is tanácsossá teszi a lakosság egy részének eltávolítását.

„Észak-Afrika Moszkva befolyása alá került”

Lisszabon, jan. 21. (Interinf) Lisszaboni személyiségek véleménye szerint, akik állandóan összeköttetésben állnak Észak-Afrikával, Churchill és de Gaulle marokkói megbeszélései mindenképpen azt a célt szolgálták, hogy a francia szakadárbizottságot kivonják a szovjet nagykövetség befolyása alól és az angol befolyást erősítsék. Churchill marokkói tartózkodása során növekvő aggodalommal állapította meg, hogy Észak-Afrika teljesen Moszkva befolyása alá került, úgyhogy az angolszászoknak minden arry irányuló reménye, hogy maguknak Észak-Afrikában tartós helyzetet biztosítsanak, meghiusult-

nak tekinthető. Az északafrikai politikai fejleményeket nagyon komolyan tartják és belátnak időn belül teljes bolsevizálásra számítani.

Casablancában a szovjet nagykövetség látogatása után most szovjet konzulátust állítanak fel. A benschülött lakosság növekvő nyomora általában előmozdítja a szélsőséges irányba terelődést. A benschülött forradalmi tüntetési akció újabbban kalapáccsal és garlóval vonulnak fel, gyakoriak. Lisszabonban úgy vélik, hogy az amerikaiak és angolok jelenleg nincsenek abban a helyzetben, hogy megállítsák az ilyen irányú fejlődést. (MTI)

Svájcban magyar minta-kolónia alakult

Megírta a „Debreceni”, hogy Pécsi P. István, akinek első novellái valamikor lapunk hasábjain láttak napvilágot, hat évi svájci tartózkodás után haza jött néhány hétre látogatába. Munkatársunknak érdekes részleteket mondott el a mai Svájc életéről és az ott élő magyarok helyzetéről.

A magyarok száma az utolsó öt esztendőben jelentősen megnövekedett Svájcban — mondotta Pécsi P. István — és ma már felül van a félmillión. Különösen emelkedett a svájci magyarság száma a háború kitörésekor, amikor Franciaországból és Belgiumból sokan át-

jöttek az ezekben az államokban élő magyarok közül. De Bukarestből, Ankarából, Bulgáriából is érkeztek honfitársaink Svájcba és ott rövid időn belül elhelyezkedést nyertek.

A magyaroknak Bern közelében érdekes minta-kolóniájuk van, ahol mintegy 20.000 magyar család él. Ezeknek jelentékeny része gyárakban dolgozik, vagy valamely iparágban nyert elhelyezkedést. A kolónia szervezője Erdélyi Károly, egy rendkívül nagy tudású, zseniális szervező erejű magyar ember. Bukarestből került Svájcba és vasáratának köszöhető, hogy a svájci magyarság nagy összefogásban él.

Erdekesen példázta ennek az embernek az élete, a külföldre szakadt magyarság sorsát. Vannak emberek, ugyanúgy mint ahogy növények vannak, melyek ha más talajba ültetik,

ott elpusztulnak. A magyar ember élete ellenkezőleg, az ilyen tájlatéknál annál életerősebben, faji sajátosságának és képességének teljességével virágzik ki. Erdélyi másfél évtizeddel ezelőtt került ki Délamerikába, ahol forradalmi újítást csinált vegyészeti találmányaival. Többek között a kávéliszt meghonosítása az ő nevéhez fűződött, ami által az annyira értéktelenné vált brazil kávétermelést nagyrészt feltudták dolgozni. Ő évi amerikai működés után került haza Temesvárra, majd onnan Bukarestbe.

Erdélyi hét éve el Svájcban, ahol nagy feltűnést keltett tudományos műve, amely „Az ember tíz értéke” címen jelent meg. Nagy társadalmi kísérletező, akinek a svájci tudományos körök is segítségére vannak. Erdélyi hozta össze Bern mellett a húsz ezer magyarból álló minta-kolóniát. Egyéni lapja van felfektetve minden magyarról, mindenkinek képességei, anyagi helyzete, egészségügyi viszonyai, stb. feltüntetésével. Ebben a mintakolóniában a svájci magyarságnak napi-lapja, könyvtára van Svájcban és szó van arról, hogy rövidesen svájci, magyar rádióállomást állítanak fel. Ebben a mintakolóniában az Erdélyi által megszervezett érdekes közösségi alapon él a magyarság.

A háborús Svájc felől érdeklődünk Pécsi P. Istvántól.

Svájc azok közé a ritka szerencsés államok közé tartozik, amelyek a második világháborúban is meg tudták őrizni semlegességüket. Az apró korlátozásoktól eltekintve, a háborúból nem sokat érez Svájcban az ember. Azonban ez nem jelenti azt, hogy nem kísérik svájci körök a legnagyobb figyelemmel a gigantikus küzdelem minden fordulóját. Objektíven figyelik és érdekességként említhetem meg, hogy Svájcban jelenik meg a második világháború első története. Karl Mayer professzor két, hatalmas leíró-könyvet írt, mely a karácsonyi könyvpiaci érdekessége lesz és mely még az októberi eseményeket is tárgyálja. Szerzője a mű végére ezt írja: „A harmadik kötetet még most készíti a történelem.

A magyarságot általában megbecsülik a svájci kantonokban, akik kint élnek, jól keresnek, de vágyának háza és egyre jobban él bennük a magyar sorsközösség tudata. Egy hazatelepítési akció, ha az idők arra alkalmassak lesznek, feltétlen hazahozza a svájci magyarság minden számottevő tagját. Adig pedig keressék a kapcsolatot az itthoniakkal. Erdélyi irányítása mellett két irányban folyik a munkájuk. Egyik tevékenységük arra irányul, hogy a külföldi mas államokban élő és esetleg hadifogságban lévő magyarokkal, akikkel ma Magyarországól nehéz összeköttetést találni, kapcsolatot keressenek. A másik ter, hogy kiépítsenek magyar gyermekek számára egy nyaralási akciót a jövő évre Svájc területére, részben ottani magyarok családjaival, részben a magyarokkal rokonszenvező svájci házaknál — fejezte be a beszélgetést Pécsi P. István.

A Nemzetvédelmi Akadémia hírei

Január 21-én dr. Luka István orvos, az EPOL szakosztály elnöke „A magyar nepesedési politika” címen és dr. Magyar Zoltán, az Akadémia igazgatója „Helyes nemzetismeret” címen tartotta meg előadását igen élénk érdeklődés mellett.

—:O:—

Teleki Pál cserkész-csoport

Az országos Főcserkész felállította a cserkészek hivatásrendi munkaközösségét. Az első csoport a kultuszminiszter előzetes engedélyével „Teleki Pál csoport” néven alakult meg. Vezetője dr. Szukováthy Imre miniszteri o. főnök.

A búza a magyar „ÉLET”,

ha búzakötvényt veszél,
életbiztosítást kötsz

Közöljük az új fodrászárakat

A közellátásügyi miniszter 11.800 K. M. szám alatti rendeletet adott ki, amelyben megállapította a borbélyiparban az új árakat. Debreczenben I., II., III.

Férfi fodrászati:	I.	II.	III.
Borotválás	0.80	0.70	0.60
Hajvágás fazonra, vagy fejborotválás, vagy hajmosás	1.90	1.60	1.40
Hajnyírás géppel	1.40	1.30	1.10
Fazonigazítás	1.—	0.90	0.80
Kőlnivíz	0.40	0.30	0.30
Fésülés	0.30	0.20	0.20

Borotválásnál a timsóért és puderért, hajnyírásnál a fésülésért külön díj nem számítható. A táblázatban fel nem sorolt szolgáltatások díjait a borbélyiparosok szabadon állapíthatják meg.

Érdekessége a rendeletnek, hogy a borbélyiparosok a díjak alkalmazása szempontjából kötelesek díjosztályba sorolásukat az Ipartestület útján a rendelet megjelenésétől számított nyolc napon belül kérelmezni. A rendelet I.—V. díjosztályt állapított meg, tehát a fentebb felsorolt I. osztály előt még egy luxusosportot is lehetővé tesz a rendelet és a III. csoport után még

osztályba sorozott fodrászáraknak és az árak ennek megfelelően február 10-től kezdődő hatállyal a következők lesznek:

Női fodrászati:	I.	II.	III.
Vizhullám vagy hajmosás	2.80	2.20	1.80
Vashullám	2.60	2.—	1.60
Tartós hullám	23.—	17.—	15.—
Hajnyírás	2.—	1.60	1.40
Fésülés vagy körömlakkozás	0.90	0.60	0.50
Manicur lakkozásal	1.80	1.40	1.10

két olcsóbb kategóriát. A díjosztályba sorolást az Ipartestület javaslatára a polgármester 15 napon belül köteles elbírálni és a borbélyokat valamelyik díjosztályba beosztani. A kiszolgálási díjaknak a borbélyiparos, vagy az Ipartestület által készített jegyzékét a polgármester hitelesítő záradékkal látja el.

Fontos része a rendeletnek, hogy az a borbélyiparos, aki a díjosztályba sorolást a megszabott 8 napon belül nem kéri, legfeljebb az V. díjosztályt kizárólagos díjait számíthatja, ha csak hivatalból magasabb díjosztályba nem sorozzák.

A klinikai tanterekben tartják az egyetemi előadásokat

Fűtőanyag hiányában az egyetem központi épületének fűtése közel két hónapja szünetel. Mivel ez a két hónap a két félév közötti szünetre esett, nagyobb gondot csak az egyetemi hivataloknak fűthető helyiségekben való elhelyezése okozott. Szükségmegoldásokkal sikerült a nehézségeket áthidalni, a rektori hivatal, a quaestura és a hittudományi kari dékáni hivatal a Központi Egyetem alagsorába került, a jogtudományi kari dékáni hivatal a klinikai felvételi épületbe, a bölcsészettudományi kari dékáni hivatal a tanárképző intézet helyiségeibe, az orvoskari dékáni hivatal a klinikai telepre.

Január 24-én meg kell kezdődnie az előadásoknak, de a Központi Egyetem fűtése kellő fűtőanyag hiányában most sem

kezdhető meg. Így a rektori hivataltól nyert értesülésünk szerint az egyetem mind a négy karán az előadásokat a klinikai telepre tantermeiben fogják tartani. A klinikai telep 13 teljes felszerelésű tanteremmel rendelkezik s ezek az orvosi kar előadásai által való igénybevétel mellett megfelelő helyet adnak a másik három kar előadásai számára is.

Az előadásoknak hétfőn tehát meg kell kezdődniük s a fűtési nehézségek miatt fennakadás nem történik. A második félévi beiratkozások egyébként szintén zökkenő nélkül folynak és az eddig beiratkozottak számát véve következtetési alapul, az egyetem e félévi hallgatósága az elmúlt évek megfelelő számát el fogja érni.

"Ha nem küld el tízezer pengőt, súlyos következményekkel számolhat"

Három fiatalkorú zsarolási manővere egy debreceni műszaki igazgató ellen.

Nem mindennapi bűncselekmény iratalkulték a debreceni kir. ügyészségre. Egy fiatalkorúakból álló Fekete Kéz-társaság háromtagú zsaroló banda manőverjét leplezte le a debreceni rendőrség, Borszékai Béla detektív bravuros nyomozásával.

Horváth Vilmos műszaki igazgató, Hunyadi-utca 17—19. szám alatti lakos tett feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik névtelen levélben követelték, hogy a nála megjelenő megbízottjuknak tízezer pengőt adjon át, különben rendkívül kellemetlen következményekkel várnak rá. A debreceni Fekete Kéz tagjai erőlyes hangú ultimátumukban közölték, hogy megbízottjuk 48 órán belül jelentkezni fog a pénzéért.

Horváth Vilmos igazgató a nyomozó detektív tanácsára papírdarabkákkal bélelt borítékot adott át a lakásán megjelenő „megbízottnak”, aki a háromtagú zsaroló bűnszövetkezet

egyik ifjú tagja volt. A detektív pedig lesbe állt és a borítékkal diadalmasan távozó küldöttet követte társaihoz.

Egyik külsőségi épületben jöttek össze a fiatalkorú banda tagjai és amikor igazgatótan feltepték a borítékot, hogy hozzá kezdjenek az osztózáshoz, megjelent a detektív, aki a társaság három tagját elfogta és megbilincselve előállította őket a rendőrségre.

Beismerő vallomást tettek, elmondották, hogy könnyen szerettek volna éni, nagy szórakozásokat terveztek és ehhez pénzre lett volna szükségük. Listát állították össze a jómódúknak ismert emberekről és elhatározták, hogy ezeket meg fogják zsarolni. A terv azonban már az első kísérletnél balul ütött ki, a fiatalkorú zsaroló bandát a rendőrség leleplezte, elfogta és átadta a kir. ügyészségnek.

Ötezer pengő pénzbüntetésre ítélték Rác Kálmán képviselőt becsületsértés vétsége miatt

A miskolci járásbíróóság érdekében ugyn hozott ítéletet csütörtökön délelőtt. A vádlott Rác Kálmán dr., a sárospataki kerület országgyűlési képviselője volt, míg a főmagánvádló Mátyás Ernő dr. teológiai tanár, a MEP sárospataki kerületének elnöke.

A vád tárgyat súlyos becsületsértés képezte. Az ügy előzményei 1938-ba nyulnak vissza, amikor a MEP-ből kilépett Rác Kálmán dr-t a MEP sárospataki kerületének választmányára nevé-

ben hivatalosan felszólította mandátumának lemondására. Mátyás Ernő dr. A felszólításra Rác Kálmán dr. Budapestről feladott táviratban válaszolt Mátyás Ernő dr-nak és többek között a következőket táviratozta: „Alantas hangú és hazug táviratát sárospataki kerület népének akaratnagynyalulásául el nem ismerem. Jogtalanok tartom és visszautasítom. Ön személyileg fogadja megvetésemet.”

Mivel Rác Kálmán dr-t a képviselőház mentelmi bizottsága kiadta, megkezdődött a per. Rác Kálmán dr. a bíróság többszöri idézésére nem jelent meg, elrendelték hatósági orvossal való megvizsgálását, majd

DEBRECZEN 3. OLDAL

1944. I. 22. a bíróság büntető parancsot adott ki ellene, amellyel 3000 P pénzbüntetéssel sújtotta fellépő dűrva becsületsértés vétsége miatt.

Rác Kálmán dr. képviselő elmentmondott a büntető parancsnak, így a bíróság lefolytatta a tárgyalást és büntetésnek mondta ki Rác Kálmánt becsületsértés vétsége miatt és ezért 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Rác Kálmán dr. fellebezett, így az ítélet nem jogerős.

Üzenetek a irontról

Fodor Károly őrmester az M. 626. tábori postaszámraól üzeni családjának Pap községbe és kislányának Debreczenbe, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. A küldött fénykép odakint mindenkinek nagyon tetszett. Az illető „bécsi” a kivágott üzenetet köszöni. Sok levelet vár és szeretteit a viszontlátásig számtalanszor csókolja.

Varga József őrmester az M. 626. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet küldi családjának Nyírtúrára, Jól érzi magát, nincs semmi baja és a viszontlátásig szeretteinek szerető csókjait küldi.

Mizsik Béla honvéd a K. 116. tábori postaszámraól szívélyes üdvözlőt küldi Debreczenbe a Király István és a Vértessy Ferenc cégnak.

Erdődy Zoltán honvéd a Z. 443. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi szüleinek és kedves ismerősöknek. Kéri hozzátartozóit, hogy ne nyugtalankodjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van, jól érzi magát. Sok levelet vár.

Molnár András tizedes debreceni hozzátartozóinak megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi. Kéri szeretteit, hogy ne aggódjanak érte, mert egészséges. Az esküvőhöz gratulál.

Telenkai Béla honvéd Debreczenben lakó édesanyjának és testvéreinek megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi. Sok levelet vár.

Ferecny Gyula zászlós a Z. 368. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet és szerető csókjait küldi édesanyjának, aktnek születésnapja alkalmából írta az alábbi sorokat: Születésed napján, édes jó

Köszönt haretérről fiad: Anyám, Boldog legyen életed, És áldott a Te neved! Istenem, Köszönöm, hogy

Öt adtad nekem... Anyámnak

Dr Borz József hadnagy, a Z. 505. tábori postaszámraól debreceni hozzátartozóinak a közeli viszontlátás reményében megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Fazekas József tizedes a Z. 558. tábori postaszámraól hajdú-nánási hozzátartozóinak ezúton küldi megnyugtató üzenetét és szerető csókjait.

Tóth Ferenc tizedes a Z. 558. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi Debreczenbe feleségének és édesanyjának.

Boroki Lajos honvéd rendeltetési helyéről kéri debreceni hozzátartozóit, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Szerető csókjait küldi.

Radó László karp. tizedes a Z. 347. tábori postaszámraól feleségének, szüleinek és kicsi fiának forró csókjait küldi. Szüleinek házassági évfordulójuk alkalmából szerető szíve jókívánásait küldi.

Kardos László tizedes a K. 175. tábori postaszámraól megnyugtató üzenetet küldi Debreczenbe hozzátartozóinak és a Mészáros családnak Kéri hozzátartozóit, hogy ne nyugtalankodjanak érte, mert a legjobb egészségben van. Szerető csókjait küldi.

Bácskai József törzsőrmester a P. 939. tábori postaszámraól feleségének és kislányának Debreczenbe megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Misek János honvéd rendeltetési helyéről hajdúdorogi hozzátartozóinak megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Vitéz Dáni Balázs betegsége miatt öngyilkosságot követett el

Budapest, január 22. Megdöbbentő öngyilkosság történt pénteken délelőtt a Verpeléti út 2 sz. házában. Vitéz Dáni Balázs nyug. vezérezredes az 1914—18-as világháború hőskatonája, lakásán revolverrel mellbélte magát. A szomszédok a revolverdörrenésre azonnal felkészültek a lakás ajtaját és orosvort szaladtak, de Dáni Balázon már nem lehetett segíteni.

Hozzáértartozóinak előadása szerint Dáni Balázs gyógyíthatatlannak hitt betegségben szenvedett. Három évvel ezelőtt operációt hajtottak rajta végre, de állapota nem javult. Ugyátszik elkeseredésében menekült a halálba. Halálának híre a főváros katonai és társadalmi köreiben szertalan részvétet és megdöbbenést keltett.

Rendelet a telefonforgalom újabb szabályozásáról

A távbeszélő állomásokat teljes vagy korlátozott üzeműekre osztják. — Az utóbbiak a forgalmas órák alatt kikapcsolhatók. —

A hivatalos lap szombati száma közli a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletét a távbeszélő forgalom jövőbeli korlátozásáról.

A rendelet a közérdekből fontos távbeszélőforgalom lebonyolításának érdekében a közhasználatú távbeszélő állomásokat és központi berendezéseket az üzemeltetés szempontjából teljes üzeműekre és korlátozott üzeműekre osztja fel.

A korlátozott üzeműek az államigazgatási vagy közgazdasági érdekből egyáltalán nem, vagy csak kevésbé fontos távbeszélő berendezések; ezek közül pedig elsősorban a lakásokban berendezettek bizonyos kivéte-

lektől eltekintve.

A korlátozott üzemű távbeszélő berendezéseket a vasárnapok és ünnepnapok kivételével a forgalmas órák alatt a posta a forgalomból kikapcsolhatja.

Azokat a távbeszélő hálózatokat, melyekben a korlátozást alkalmazni kell, a területileg illetékes postaigazgatóság jelöli ki. A korlátozás időtartamát ugyan csak a postaigazgatóság állapítja meg.

A korlátozást a postaigazgatóság írásbeli határozatban közli az előfőtétivel. A határozat ellen a kereskedelmi miniszterhez lehet fellebezni. A rendelet kiírdetése napján lép hatályba.

Kivégezték „Csimbi vezért”, kikok nélkül három embert leszárt

Budapestben múlt év december 18-án Révész Ferenc vasesztergályos valósággal vérengzést követett el a nyílt utcán. Révész néhány barátjával több vendéglőben megfordult, utána az Üllői úton, a Szent István kórház előtt belekötött egy nagyobb társaságba, annak tagjai közül Németh Lajost úgy összeszurkálta, hogy elvérzett és meghalt. Révész és társa Ökrös János lakatossegéd, tovább rohantak és az Üllői út 121 számú ház előtt megtámadták Gilleze Mihály és Miskolci Béla fővárosi altisztet, Ökrös mellbeszurta Gilliczét, aki ugyan csak súlyos sérüléseket szenvedett és kórházba került.

A szurkálás az elsötétítés idején történt, így ügyüket statáriális bíróság tárgyalta. Kiderült, hogy a vádlottak az alylág rettegett tagjai voltak, a Ludovika-kert környékének rémel, söt bandát is alakítottak amelynek ez volt a jelszava „Csimbi a vezérünk, —

semmitől se félünk!” A bíróság a vádlottakat az elsötétítés idején elkövetett szándékos emberölés büntetében mondta ki bűnösnek Révészt halálra ítélte, Ökröst pedig 15 évi fegyházra, Révész pedig 15 évi fegyházra, Révész meggyelmet kért.

Az iratok most érkeztek vissza a törvényszékre. Krayzell elnök kihirdette Révész előtt a kegyelmi kérvény elutasítását. Révész ezután elszállították a gyűjtőfogházba és ott Bogár János delután végrehajtották rajta a halálos ítéletet.

— A sanjuani áldozatok vesztésglistája. A sanjuani földrengés áldozatainak száma egyre növekedik. Már több mint 8500 holttestet elhamvasztottak és 500-at eltemettek. A lakosság egy részét eltávolították, másrésze sátorban él. A segélyakció egyik repülőgépe lezuhant, öt ápolónő és a pilóta meghalt.

PÉNZÉT
ŐRZI,
ÉRTÉKÉT
BIZTOSITJA

A
BUZAKÖTVÉNY

Adóbevallást, mérleget készít, könyvel
KÖNYVELESI SZAKIRODA
Deák Ferenc-utca 2. szám.
Telefon: 29.05.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
BELEZNA-UNGER ISTVÁN

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: Udvarolni felesleges.

Szombaton este: Romeo és Julia.

C) bérlet.

Vasárnap délután és este: Romeo és Julia, Bérletszünet.

Hétfőn este: Déryné, Munkás-lódás.

Kedden este: Fekete Péter, —

— Felszélvéső.

KAMARASZÍNHÁZBAN

Hétfőn és kedden este: Halál-tánc.

Országos cserkész-tenyépképzés Debrecenben

A Magyar Cserkészmozgalom ebben az esztendőben 30 esztendő. A jubileum alkalmával nem rendez hangos és nagy ünnepélyeket, hanem különböző kiállítások keretében mutatja be munkásságának eredményeit. E célra a szolgálatában áll az a kiállítás, amelyet a piarista gimnázium dísztermében nyitott meg a VI. cserkészkerület január 18-án s amely „Magyarabb magyar kiállítás” cím alatt azt mutatja be, hogy mit tud a magyar cserkész: 30 éven keresztül magyarságért. E egyszerű kiállítást lapunkban már ismertettük s annak megtekintésére ezúton is ismételt felhívjuk a figyelmet.

Január hó 23-án cserkészeink egy másik igen értékes kiállítás: aytinak meg Debrecenben. A Magyar Cserkészmozgalom ugyanis a VI. cserkészkerület rendezésében január 23—30 között Debrecenben a Déry-múzeumban rendezte meg VIII. országos cserkészfényképképzési és színesképzési versenyét. A kiállításra az ország legjobb cserkészfényképeszei küldték be művészi felvételeiket s így már biztosítva van a kiállítás sikere. A kiállítást január hó 23-án délután 12 óráig nyitja meg vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc m. kir. altábornagy, Magyarország Főcserkésze. A kiállítás megtekintésére, mely a Déry-múzeumban naponként délelőtt 10—1 óra között, délután pedig 4—7 óra között van nyitva, ezúton hívjuk fel a közönség figyelmét.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Telefon 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások: d. u. fél 4, este: fél 7-kor

Szombaton délután filléres helyekkel:

Udvarolni felesleges

Szombaton este C) bérletben:

ROMEO és JULIA

A CSOKONAI SZÍNHÁZ IRODALMI KAMARA SZÍNHÁZA
a Déry-múzeumban
Előadások minden hétfőn és kedden este fél 7 órakor.

Január 24-én, és 25-én:
STRINDBERG:

A haláltánc
Belezna Unger István, Moóry Luczy s Badóczy István felléptével.

A hajdúmegyei nyugdíjasok, özvegyek és árvák is megkapják a karácsonyi segílyt

Hajdú megye kisgyűlése elhatározta, hogy a megyei nyugdíjasoknak, özvegyeknek, szülősen árváknak és kegydíjasoknak is folyósítja a karácsonyi segílyt. A határozat úgy szól, hogy a családi pótlék, nevelési járulék, kegynevelési járulék kéthavi összegét kapják. Erre a célra a kisgyűlés

9122 pengőt szavazott meg és kellő fedezetet is talált a segílyekre.

A határozatot felterjesztették a belügyminiszterhez, akitől tegnap érkezett meg a jóváhagyás. Így most már a nyugdíjasok és árvák, kegydíjasok karácsonyi segílyét is napokon belül kifizetik.

Zsákbabugyolált férfi holttest a szemetesládában

Budapestről jelentik: A Telek téren szolgálatot teljesítő köztisztviselő alkalmazott szemetet vitt a Népszínház-utca sarkán lévő szemetesládába. Amikor bele akarta önteni kocsija tartalmát a szemetesládába, egy zsákba bugyolált férfi holttestet talált benne. Azonnal szót a közeli

rendőrszemnek, aki értesítette a főkapitányságot. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre. A halott személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert semféle igazoló írást nem találtak nála. A holttestet a Törvényszéki Orvostani Intézetbe vitték. — A nyomozás folyik.

Szabad pályák felé tör az ifjúság

Néhány esztendővel ezelőtt megostorozó cikkeket jelentek meg, melyek rámutattak arra, hogy a fiatalok menekül a szabadpályák küzdelmeitől, kockázataitól és különösen előszeretettel helyezik életét egy nyugdíjas állás sibeire. A ma már örömdetes tényként „egykorinak” mondható tanulmányok megjelenése óta gyökeresen megváltozott a helyzet. Napjaink fiataljai szakítottak a „biztos állás”, időkenti előléptetés megszabott lépcsőfokait kínáló existenciá előnyével és szinte öt-hat esztendő alatt tömegesen lepték el a szabadpályákat.

Debrecen több középiskolájának igazgatóságánál érdeklődünk a múlt évben végzett növendékek elhelyezkedésére vonatkozólag. Attól a két intézménytől, amelyek a legelőkeltebben össze tudta gyűjteni az elhelyezkedett adatait, a következő felvilágosítást kaptuk.

— 143 végzett növendék közül szeptember végéig elhelyezkedett 82. Tovább tanult, főiskolára ment 57. Négy végzett tanulónk adatai nem ismeretesek.

— Az elhelyezkedett 82 végzett növendékből szabad pályán talált existenciát 49, tehát mintegy 60 százalék. A többi 40 százalék megoszlík MÁV posta hivatalnok, pénzügyezetek stb. között. Nagyon sokan helyezkednek el kereskedelmi vállalatoknál és többen maguk is önálló vállalkozással foglalkoznak.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy nem egészen egy évtized alatt fiatalágunk elfogása örömdetes megváltozott és ennek a rétegnek erősen megnövekedett a kereskedelmi érzéke, vállalkozó kedve, a szabadpályákhoz annyira szükséges önbizalma, bátorsága.

— A mai ifjúság különböző diák munkákon keresztül már az iskola padjai között megismeri és megszereti a vállalkozás, az önálló munka örömeit. A napokban beszélgettünk erről a kérdéssel Kiss István volt debreceni tanárral, az országos diák munkát irányító szerv főtákarával, aki egy év alatt több, mint 30.000 kilométer útazott be közel másfélszáz magyarországi középiskola diákjait látogatta meg. Az általa közölt adatok alapján az alábbi néhány példával világíthatjuk meg a mai fiatalágunk már a középiskolában ébredő hajlamait, nagyszerű vállalkozó kedvét és érdeklődési területét:

A sárospataki gimnázium növendékei „Száz éves farkas”-hoz címen cukrászdát nyitottak, mely remekül megy, az egész diákság

oda jár és a cukrászda jövedelméből szállódát fognak nyitni. A Dobó Katalin, leánykereskedelmi középiskola egyik tanulója, Erdődy Rózsa, elvállalta a csipke-roszabogyóból készült vitamin-tabletták főképviselőjét, az első kereskedelmi leánygyűnök Magyarországon, aki eddig 15 ezer pengőt keresett, önállóan levelez, hirdet és ezer pengő jutalmat osztott szét legjobb ügyneik között, akik szintén diákok sorából kerültek ki. A pécsi diákok olyan forkra emelkedtek a húsnagyvendéget, hogy a közelmúltban nyúl-húszéket állítottak fel, a miklósnapi vásáron hatféle készítésben találtak és propagálták büfféjüket és csak utólag árulták el a vendégeknek, hogy az izletes sültetek házi nyúlból készültek. — A kolozsvári tanító- és tanítónképzősök között a bukharokkolaj-sajtót állítottak fel és az olajpogácsára hízalást létesítettek. — A székelykeresztúri tanítóképzősök iskolai szemléltető anyaggyártást létesítettek. — A zalaezerségi gimnázisták a maculatur papírból zsebkészítőüzemet állítottak fel, melyben 20 diák dolgozik minden szabad idejében.

Külön kell szólnunk a diákok könyvkiadási munkásságáról ami nek kezdeményezése éveket ezelőtt a debreceni református gimnázium tanuló köréből indult ki, akik kiadták Édes Gergely oktató meséit. Az egr diákok most német nyelven adják ki az „Egri csillagok”-at, diákok adják ki Hankiss államtitkár támogatásával a Hármas Kistűk modern változatát. Egyik budapesti gimnázium növendékei pedig Farkas Jánosnak, ennek az úttörő nagy magyar tudósnak, aki két évtized alatt átkutatta a világ nagy könyvtárait a British Muzeumtól a párisi Nemzeti Könyvtárig, a washingtoni kongresszusi könyvtárig a római központi és genfi tájékoztató könyvtárig, páratlan ötletes, eredeti módszerrel fel dolgozta azok anyagát, szinte megírta a könyv nagy regényét — most ennek az eredeti magyar tudósnak műveit adják ki sorozatokban, több nyelvre lefordítva.

A mai fiatalág tele van ötlettel elgondolásokkal, mer vállalkozni és jól érzi magát a szabad pályán, melytől egy nemzedékkel előbb még visszahúzódtak. Ez a fiatalág már az iskola padjai között bebizonyítottá életrevalóságát, azt, hogy van érzéke a mindennapi élet olyan területéhez is, melyről azt hitték hosszú időn át, hogy azért kerüli el, mert nincs hajlama, képessége hozzá.

Fűszerkiskereskedők figyelmébe

Ezennel felhívom mind azon kereskedőket, akik 1/10 „Katika”-kávépítő fölötte meg rendelkeznek, hogy a meglevő készleteiket ezentúl ne hozzák forgalomba, hanem azt más áru kicserélése végett nekem haladéktalanul visszazni sziveskedjenek. Ezen rendszabályhoz az a körülmény ad nékem alkalmat, mivel a Vegykisérleti Alommás az egyik „Katika” kevédekemnek vízben oldható részét kifogásolta, amely valószínűleg gyártási hiba következtében előállhatott. Ismételt kérem tehát a t. kereskedőket, „Katika” készleteiket csere végett legkésőbb négy héten belül visszazni, mert annak forgalomba hozatala által felmerülő esetleges büntetésekért felelősséget nem vállalok.

Stern M. pótkávéggyár
Ungvár.

Felhívás

a folyó évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására. (Folytatás).

III.

A bevallás beadásának helye és módja:

1. Általános kereseti adó bevallás a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) kell beadni éspedig:

a) annál, melynek területén az adózó a helyhez kötött foglalkozást folytatja. Helyhez kötött foglalkozás az, mely üzleti teleppel kapcsolatos. Ilyen üzlettelep például az üzlet helyiség, a raktár, a műhely, az előadóiroda, az ügyvédi iroda, az orvosi rendelő stb.;

b) akinek több helyen van üzlete (fióküzlete), az minden egyes üzletről (fióküzletről) külön-külön bevallást tartozik adni;

c) a helyhez nem kötött foglalkozásról ott kell bevallást adni, ahol az adózó állandóan lakik, ha pedig több állandó lakhelye van, akkor ott kell a bevallást adni, ahol a jövedelemadóra bevallás beadandó;

d) a bányákról abban a községben (városban) kell a bevallást beadni, amelyben a bányavállalat, vagy üzem fekszik, illetőleg, ahol folytatattik. Ha a bányavállalat több község területén fekszik, a bevallást abban a községben (városban) kell beadni, amelyben a bányamű közszínterendezésének főresze fekszik;

e) az építési és közlekedési vállalatokról a vállalat székhelyén kell a bevallást beadni. A vállalat székhelye alatt annak központi irodáját, ilyenek hiányában pedig a vállalat lakóhelyét kell érteni.

2. A jövedelem- és vagyonadó bevallást annál a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) kell beadni, ahol a bevallás beadására kötelezettnek állandó lakása van. Akinek több állandó lakása van, jogában áll bevallást bármelyik lakása szerint illetékes községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) beadni, vagy a többi lakása szerinti illetékes községi előjárásnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli osztálynál) legkésőbb február hó 29-ig bejelenteni.

3. Közös háztartás esetében a közös háztartáshoz tartozó családtagok jövedelmét is a családfőnek kell bevallani, nevezetesen:

a) az adókötelesnek jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely a vele közös háztartásban élő feleségét megilleti;

b) az adóköteles atya jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá

kell számítani, amely az atyai fejelem alatt lakó kiskorú gyermeke jövedelmét szintén hozzá kell számítani;

c) a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak (nagykorú lemenők, felmenők, oldalrokonok stb.) jövedelmét rendszerint a háztartás fejének jövedelméhez kell számítani;

d) a háztartásban fizetés vagy bér fejében alkalmazottak, valamint a kosztosok, albérlők, vagy ágybérlek sem számíthatók a közös háztartáshoz.

4. A közös háztartáshoz tartozó családtag jövedelmét a családfőnek nem kell bevallani a következő esetekben:

a) a feleség jövedelme nem számítható a férj jövedelméhez akkor, ha a házastársak között a házassági életközösség megszűnt, de ebben az esetben is csak akkor, ha a nő vagyonát már nem a férj kezeli;

b) a feleségnek, vagy a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak az a keresete, amely évi 600 pengőnél nem több, továbbá ugyanezeknek adómentes szolgáltatási illetményei;

c) ha a háztartás feje bizonyítja, hogy a 3. d) pont alá eső és vele közös háztartásban élő családtag jövedelme nem kerüli az ő rendelkezése alá;

d) az előző a), c) pontok esetében a feleség, illetőleg a családtag külön adózik, amennyiben az illető családtagra nézve a jövedelemadó fizetési kötelezettség az általános szabályok szerint különben fennáll.

(Folyt. köv.)

Kávé-, tej-, tea-árak a cukrászdákban

A közléstási miniszter rendelettel megállapította a cukrászdákban kiszolgálásra kerülő kávé-, tej-, tea- és csokoládé árakat. Egy régebbi rendelet alapján a cukrászdákat három csoportba osztották. Az alább közölt új áraknál az első árat az első csoportba sorolt cukrászdák számíthatják fel, a második és harmadik árat a második, illetve harmadik csoportba sorolt cukrászdák.

A rendelet szerint májól kezdve a cukrászdákban a következő árak számíthatók fel:

Fekete kávé: 7 centiliter 100 százalékos bakkavéból 1,26, 1,06, —,92 pengő, 75 százalékos bakkavéből 1,20, 1,—, —,86 pengő, 50 százalékos bakkavéből 1,12, —,92, —,76 pengő, 50 százalékon aluli bakkavékeverékből vagy tisztán kávépótlóból 1,—, —,80, —,68 pengő. Az eszpresszó feketekávé ára az előbbiekkal azonos, de a kiszolgálásra kerülő kávé mennyisége kevesebb, csak 4 centiliter. A 6 centiliter mennyiségű török kávé ára a feketekávéáraknál egységeseen 26 fillérral magasabb.

Tejeskávé: 75 százalékos bakkavéből 2 deciliter 1,42, 1,22, 1,06 pengő, 3 deciliter 1,76, 1,46, 1,26 pengő, 50 százalékos 2 deciliter 1,34, 1,14, 0,96 pengő, 3 deciliter 1,68, 1,38, 1,18 pengő, 50 százalékon aluli bakkavékeverékből vagy tisztán kávépótlóból 2 deciliter 1,12, 0,92, 0,78 pengő 3 deciliter 1,46, 1,16, 0,96 pengő. A mandulatejes kávé ára ezeknél az áraknál egységeseen 12 fillérral magasabb.

Meleg vagy hideg tej deciliterenként 28, 20, 16 fillér, mandulatejes deciliterenként 36, 28, 20 fillér. Két deciliter csokoládé vagy kakaó pótananyagból készített 1,20, 1,—, 0,86 pengő, 2 deciliter valódi tea legfeljebb 10 százalékos magyar teával színezve 1,50, 1,38, 1,26 pengő, 2 deciliter kevert vagy magyar tea 1,—, 0,90, 0,78 pengő. Cifrom tea-hoz 26, 12, 12 fillér, 2 centiliter rum tea-hoz 50, 38, 38 fillér. Az édesítésszer szőlőcukor árát a felsorolt árak magukban foglalják.

VIGSZÍNHÁZ
m o z g o

Ma 3, 5 és 7 órakor a különleges, lebilincselő, pazar kiállítású magyar flimrekek:

Lejtőn

Főszereplők:
Szilágyi Szabó Eszter, Greguss, Timár és Fáy Béla.

A P O L L O
filmszínház

Lenyűgöző filmköltemény az égig érő hegyek honából, igaz emberekről és örök szerelemről.

L A J L A
Aino Taube, Ake Ohberg és Ingjald Haaland a főszerepben
Előadások: 3, 5 és 7 órakor, vasárnap délelőtt 11-kor is.

HUNGARIA
filmszínház

Lángoló fiatalág

Főszereplők: Nagy Kató, Jules Berry, Georges Rigaud.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

M E T E O R
m o z g o

Szombaton 5 és 7, vasárnap d. e. 11, d. u. 3, 5 és 7 órakor

Halálos csók

Karády, Rajnay, Perényi, Patáki, Greguss, Nagy István.

A nagyerdei jégpályán a „jegesek” körében

A nagyerdei jégpályán vidáman zajlik az élet. Sebesebben tovasuhanó párok, ritmikusan táncoló kettősök, hátul, a Nagyerdei diákok hódolnak a jég sportjának. A hangosan beszélgető keresztlé pattog a „Toledó”-ban kétszer kettő négy... pompás tangó ritmusa. Subának a korcsolyázók, recseg a friss jég a korcsolyák hegyes orra alatt. Tél van, január, a jégvédő derekán járunk.

A napi gondok ezernyi ráncát a friss erdei szélben simítják ki azok a polgárok, akik időt szakítanak egy kis téli testedzésre. Csodálatos egy világ ez. *Pöttömnyi kisleánytól, agyastyánig, minden korosztályt megtalálunk a síma jégűtőn.* Boldogan, frissen röjlik a köröket, vidám zenezőre.

A műkorcsolyázók a jégpálya előterében gyakorolnak. A körük sereglett nézők, amolyan figyelmű a hölgy és férfikorcsolyázók lélekzetállítói gyakorlatait. Ott látjuk a műzők területén a hölgyek közül Gereöffy Enikőt, Kiss Évát, Tóth Engelmánét, Agárdy Évát, Berec Olga és Szakmári Pálmát, a férfiak csoportjában Sarossy Gyula, Nemes Sándor, Fejer Pál és a többi tehetséges gyakorol.

Jó félórán keresztül figyeljük a műkorcsolyázók edzését s mitután egy kis szünetet tartanak, *Gereöffy Enikőre csapunk le.* Mosolyogva fogad bennünket a fehérbe öltözött jegékirálynő. Kérdésünkre a következő feleletet kapjuk:

— Negy-öt évvel ezelőtt kötöttem fel először a korcsolyát. Batyám segíteni akart, de én ezt nem engedtem s minden támogatás nélkül egyedül vágtam neki a végtelen jégmezőnek.

— Így kezdtem, s ma már itt tartok — mondja Gereöffy Enikő. — *Most nagyban készülök a versenyekre,* hiszen egymásután alapos munkában leszek. *Jövő szombaton és vasárnap kerületi KISOK bajnokság, aztán a város bajnoksága, majd a kerületi verseny.* Mindenken indolni akarok, s ezért szorgalmasan dolgozom.

— Kiegészítő sportjai? — kérdezzük.

— Nyáron úszom, tavasszal és ősszel teniszezem. Mindketto fejleszt az állóképességet és ruganyosságot, ami a műkorcsolyázás alapfeltétele. *Műugró szeretnék lenni,* de azért a korcsolyázáshoz sem leszek hűtlen — mondja s a következő pillanatban már a zene ütemére futja körjét. Pompás ugrásai és remekül összehangolt gyakorlata után itt is, ott is fel szakad egy-egy sóhaj: *hej... ha én is így tudnék!*

A korongozók tábora lazasan működik. Eppen *Órsy-Tóth* övése surran el *Szölössy* kapuja mellett. Az *Ed* betűsök csapata edzését tartja s a fehérek együttese játszik a feketék ellen. Villangyors támadásokat, pompás lövéseket és remekbűnből remekbű védekeket látunk. Utórolt utóro vandorol a „pakka” megállapíthatjuk mindnyájunk öröme, jól együtt van most a debreceni korongozó garda, s reméljük, az idén is szép eredményeket érnek majd el.

Az edzés végén kipirult, izzadt arcúak jönnek be a melegedőbe a korongozók. Letelepedünk közejük s megkérdezzük vezetőjüket, *Radó Sándort,* hogy tájékozatosan bennünket a debreceni korongozók idej terveiről:

— Holnap Nagyváradon szeretnénk játszani, míg a jövő vasárnap nagyszabású korongtorna megrendezését vettük tervébe Miskolc, Ungvár, Nagyvárad és Debrecen részvételével. Műsorunkon szerepel még egy Ungvár, Miskolcra és Budapestre menő túra is. Február elején bonyolítják le a kerületi KISOK korong bajnokságot, úgyhogy az utánpótlás is meg-

lesz — mondja Radó Sándor.

Mi is kívánjuk, hogy valóban legyen utánpótlás s őszintén szeretnénk, ha a sportszakértők ennek a sportágnak tagabb terület adnának városunkban is, mert csak kellő támogatással érhetjük el hogy a korongban is elsőosztályú csapata legyen.

Volt idő, amikor az emberek üdvözlés-képen csók helyett megszagolták egymást

A mai „közönséges” ember azt hiszi, hogy az orra arra való, gyönyörködtesse gazdáját az ilatokban, vagy esetleg figyelmeztesse. Az bizonyos, hogy az ember orra sokkal titkosabb „lelki tulajdonságokkal” bír, mint általában hinnék. De még a legapróbb állatoknál is óriási szerepe van a szaglőérzéknek. Az ősember, aki vagy négykézláb járt vagy alacsonyabb természetű volt, közelebb volt a földre, még túlnyomórészt az orrát használta tájékozódására, ma már inkább a szeme játszik főszerepet az életben, mint az orra. A hangya, a méh, a kutya az orra után igazodik. Szinte csodálatos, hogy a hangyának kiválszón fejlett szaglőérzéke van, ezzel szeret és gyűlöl, ezzel érzi meg az ellenséget vagy a saját bolybél hangyáit. A hangya is, a házinyúl is, amely pedig életével is megvédi kicsinyeit, ha idegen szaggal bekenik, társai meg ölnek. Érdekes, hogy két ellenséges méhrajt úgy szoktat össze a méhészt, hogy egy közös kashan addig rázza őket, míg a szaguk összekeveredik és többé nem tudják megkülönböztetni a barátot az ellenségtől. Milyen kár, hogy az embernél egészen más irányba terelődött a barát és ellenség megállapítás és a képmutatásnak sokkal több hely jutott, mint a megbízható szaglőérzéknek.

A kutya a szaglőérzéke által szeret és gyűlöl. Ha elvágják a szaglőidegét, összes kutyacényei megszűnnek, nem ragaszkodik gazdájához, nem engedelmis.

Az is érdekes, hogy szaglőszervünk érző fejelete csak akkor, mintegy levélbéllyeg, ezzel szemben a kutyaé olyan nagy, mint az állat bőrfelületének a fele. Hogy a szaglőérzékünknek milyen nagy szerepe van például az étkezésünkben, arra elég egy orvosi kísérlet leírása. Ha valakinek beköltik a szemét, csipetfővel erősen befogják az orrát, hogy azon az illat be ne mehessen, ezután a kezébe adnak egy pohár bort, másikké kezébe limonádét és mind-egyiket megkóstolják, nem tudja megmondani, melyik a bor s melyik a citromos víz. Így jár, ha almát és nyers burgonyát, paradicsomlevet és narancslevet kap is. A náthás ember, akinek az orra eldugult, szintén nem érzi az „íz”, persze azért mert azok illatát nem érzi meg.

Kevesen tudják, hogy az ember voltaképpen hatféle szagot képes megkülönböztetni: virágillatot, rothadó szagot, aromás illatot, égett szagot, gyümölcsillatot és szesz illatot. A többi mind ezek keveréke. Az sem közönséges és köztudomású tény, hogy az illatok erősen hűsítik a levegőt és pedig azért, mert az illatanyagok levegő molekulái elnyelik a hősugarakat. Sőtét szöveteiken tovább marad meg az illat, mint világosan, ilyen sorrendben: fekete, kék zöld, piros sárga, fehér.

Az ember szaglőérzéke azért korcsosult el, mert keveset használja az orrát. Gyakorlattal ez is változik. Kezdi állatszerezés legfeljebb tíz percig dolgozhatik erős illatanyaggal, aztán órákig nem tudja megmondani, melyik a rózsá és ibolyaillat. A vakok többsét használják az orrukat, mint a látók. Sok világtalan a szagáról felismeri barátját, sőt a

DEBRECZEN 5 OLDAL 1944 I. 22.

Debrecennek. Már távol járunk a jégpályától, amikor az esti szél fúvalata lágy melódiát, zenét hoz fülünkhöz s a jégpályán látottak jutnak eszünkbe amiről elmondhatjuk, hogy lázas, komoly munka folyik a jegesek körében s reméljük, a versenyen a sikerek nem maradnak el.

mezőn virágot tud szedni úgy, hogy egyszerűen sem nyúl mellé. — Egy híres orvos a múlt században teljes bizalommal felismergette a gyermek betegségét, ha együtt kettőt szippantott a szoba levegőjéből.

Volt idő, évezredekkel ezelőtt, amikor az ember orra egészen más szerepet vitt a mai emberek kezfogással üdvözlük egymást és ha nagyon bizalmas viszonyban vannak, csókkal köszöntik az érkezőt. Több ezer évvel ezelőtt — mikor még nem ismerték a csókot — az emberek kölcsönösen megszagolták egymást, amikor találkoztak. A klasszikus görög nyelvben nincs is szó a csókra, a szanszkritban csókolni annyit, mint szagolni. A perzsáknál a szerelem és a szag ugyanaz a szó és a malajli nyelvben az „üdvözöllek” kifejezést az „orrcsó” a bizalmas üdvözlés bevett formája. Ha két jóbarát találkozik akkor átölelik egymást és szimatolva összedörzsölik az orrukat, mint a lovak. Persze ez nekünk furcsa, hát még a kínai anya szokása, aki ha ljesztgetni akarja rossz gyermekét rákált: „Vigyázz, mert megcsókolnak, mint a fehér ember!” A Nyugatról távolkeletre küldött filmekből ki kell vágni minden csókjelenezt, mert a nézők kikacagják. Az inkálnál nem leányneve, hanem leányszaglóbá mentek a házassaladó férfiak. Az eladó lányokat megfürdették, lepedőbe burkolták és kifektették a napra, majd pedig átadták a nedves vásznakot egy bizottságnak, amely megítélte a fiatal nő szagát. Ez a szagpróba első pillantra nevelésnek hat, pedig tudjuk, hogy az emberek közötti rokon- vagy ellenszenv nagy mértékben függ a test kipárolgásainak szagától is, annak ellenére, hogy ez nem válik tudatossá, bennünk. Sok amerikai nem képes a negerekkel együtt lenni, mert mint mondják a feketeinek kibíratatlan a szaguk. A sárgafajának viszont a fehéreket tartják undorítóan hullaszagúknak.

A régi kor népei többet használták az orrukat, mint mi, de azért a illatérzékelés a mai embernek is nagy gyönyörűség. A régi világ katonái mint „nyomkeresők” úgy szagláztak, akár csak a vizslák, ma az „orromester” kiténő szaglőérzéki szakembereknek avgyonokat fizetnek.

Pályázati hirdetés

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a mentőszolgálat keretében két szigorló mentőorvosi alkalmazás üresedett meg.

Ezekre az alkalmazásokra pályázatot hirdetek.

A szigorló mentőorvosok díjazása az edzésért 126 pengő.

Felhívom mindazokat, akik ezen alkalmazásokat elnyerni óhajtják, hogy felhelyezett és okmányokkal felszerelt kérvényüket 1944 évi február hó 10. napjának déli 12 órájáig közvetlenül a tűzoltóparancsnoksághoz (Csapó u. 43. sz.) adják be.

A kérvényhez csatolandó okmányokra vonatkozóan, valamint egyéb pályázati feltételt illetően ugyanott felvilágosítás szerezhető. *Polgármester.*

A KUTYA

Irta: BIBÓ LAJOS

Testestől-lelkesül kutyabarát vagyok. Videki portán esepéredtem föl, valamennyi kutyánkal én neveltem, mondanom sem kell, hogy valamennyivel nagy megértésben és mély barátságban éltem. Szerettem a kutyáinkat a kutyáink szerettek engem és ha ok nem is vették túlságosan nagy hasznát ennek a vonzalomnak, annál több becsületet dolgoztam én bűnök. A kutya a leghűségesebb és legragaszkodóbb állat, következetesen keppén városi embert nem lehet megfosztani atól az örömtől, hogy kutyát tartson magának. A kutya persze jobban szereti a kertel, meg az udcart, mint a diványt meg a fürdőszobát, de hát a városi még a nagyvárosi lakásoknak nincsen se udvaruk se kertjük és a városi kutyák bizony tekintet nélkül korukra és nagyságukra lassanként képesek atebekké korcsosodnak. Ez sem volna baj, a kutya nemcsak hűség és ragaszkodó állat hanem engedelmes leny is, hajlamos az illemre és hamar el lehet vele sajátítottatni azokat az erkölcsöket, amellyel egy rendes bérházlakónak a

háztulajdonossal szemben rendelkeznie kell.

Mindebből nyilvánvalóan kitetszik, hogy kutya csak annak való, aki ért a neveléshez és tud banni ezzel a derek állattal. A törvényszék például azonnali hatállyal érvényesítette egy háztulajdonosnak felmondását, aki fölmondott színesnő lakójának, mert neccellen, szemtelen, gorbombá kutyát tartott. A színesnő kutyája egész nap ugatott, kicsapongó életet élt, gáztelevél és kihívó modorával állandóan botránkoztatva a ház lakóit. A per folyamán a színesnő azzal védekezett, hogy az ebe azért kutya, hogy ugasson, harapjon és úgynevezett emberi gátlás nélkül engedelmeskedjen ösztöneinek. A bíróság nem fogadta el az érvelést, és a színesnőt kutyától együtt kitepte a lakásból.

A bíróság ítélete helyes, kifogástalan és igazságos. A színesnő érvelése mindennek az ellenkezője. A színesnő tudniillik egyetlenegy dologról megfeledkezett: a kutya polgári természetű, a bohém és szűlt kutyát — ki kell lakoltatni.

Mosztár

(m) A legutóbbi légi támadások egyik áldozata Hercegovina fővárosa, Mostár volt. Híába kutatok emlékeim között, nem találok egyet sem, amely magyarázatot adna, mivel szolgált rá ez az álmós város a bombázásokra. Az egyik német lexikonban kapom meg a felvilágosítást: Mostárban fegyvergyár volt.

Ez a gyár azonban nem nagy múltra tekinthet vissza. Jugoszlávia műve lehetett. Amikor még az Osztrák-Magyar monarchia uralma alatt állt, legfeljebb börtörának lehetett némi jelentősége. Mostár nem volt gyárváros. Most sem lehet az. Hiszen csak húszezer lakosa volt a legutolsó népszámlálás szerint. Harminc évre volt szüksége hogy ötezerrel nőjön meg a lélekszáma.

Bár a monarchia kormányzása alatt kétségkívül sokat fejlődött, erről iskolái, középületei, magánházai, szállodái tanúskodnak. Mostár igazi érdekessége nem az új rész, amely a Narenta folyó partjával párhuzamosan húzó két hosszú utcájából áll, hanem a régi szűk, zerguzos utcák török viskói, nem a kat, püspökség temploma és a magasan a hegyoldalba épített bizánci stílusú görög keleti székesegyháza — mert Mostár rom, kat, püspök és gör. kel. metropolita székhelye —, hanem a város látkepe fölé nyúló, mindennütt a szemünkbe ötlő kupolás és karcu minarettes mecsetei. Minden mohamedán városban sok a mecset, Egymástól olyan távol épülnek, hogy a torony, vagyis a minaret erkélyéről a szomszéd minaretig hallható legyen a műezzin imára hívó felszólítása. Reggel, délen és este hangzik el az idős, fehérszakállú turbános, bugyogós műezzin felhívása: Egy az Isten és Mohamed az ő profétája. Jertek imádjuk őt. Bánatos bariton hangja pótolja a haragot. Egyik műezzin a másiktól veszi át a szót. S a mohamedánok szorgalmasan gyülekeznek a mecset kúthához, megmosakszanak, majd papucsukat letéve, belépnek a mecsetbe, hol papjuk vezetése alatt imádkoznak.

Egyéb mozgalmasság azután alig is akad Mostárban a közönséges napokon a mohamedán-részben. Még a császsija, a bazzárnegyed is alig-alig él. A mohamedán iparosoknak és kereskedőknek külön városrésze ez. — Szűk kis boltokban, vagy az ajtó elé kuporodva dolgozik a papucs-készítő, a rézkovács, a borbély és minden több-kevesebb lármát okozó iparos, ezekben a boltokban árulnak a kereskedők. Reggel melegevénedik az élet, estére azonban minden elcsendesedik. A boltokat, akár csak a londoni Cityben (sziti), a híres kereskedelmi központban bezárják és mindenki hazamegy. Más bazár-

negyedekben olyan a zaj, hogy az ember a saját szavát nem érti. Sűrűn tolong az ember a szűk utcákban. Mostárban azonban itt nyugalom van.

Nem népesek az utcák sem. Néhány apró gyerek játszadozik a kapuk előtt. Néha egy bugyogós, turbános férfi halad végig roppant megfontolt léptekkel, majd egy nő jön, teste bő kékes-fekete köpenyegbe van burkolva, úgy hogy még az arc fátyola sem látszik és mégis ha férfit lát meg az utcán, mellékutakába iparkodik s ha erre nincs ideje, hátat fordít a férfinak s így vájja meg, míg annak léptel elhalikulnak. A város lakosságának az egyharmada mohamedán de ezek éppen úgy szerbek, mint a románok, és gör. keleti vallásúak, akik együttvéve sincsenek sokkal többen, mint a mohamedánok, de a város színezetét mégis az utóbbiak adják meg. A modern európai Mostárt hamar elfeltűnik. Hiszen ilyen épületek, mint itt vannak, makadám útburkolat, — más európai városban is akad. A mohamedán Mostárra azonban sokáig emlékezünk.

Különösen nem felejtjük el a csodás Narenta-hídat. Ez a 19 m. magas, egyetlen 29 m. ivú hid a várost kettészelve, két kopár hegy között folyó Narenta vadui szagatott medre fölé borul. Oldalain két nagy torony. Az egy börtön, a másik puskaporos torony volt. Abban az évben építette egy dalmát olasz építőmester, mikor II. Szollmán Szigetvárat ostromolta. Eszerint nem római építmény, aminek tartották sokáig. Rendetlenül össze-visszahaeverő köveken sok köztük tekintélyes nagyságú — bukácsok a Narenta vize, a partjal gondozatlanok. De a kép festői. — E hídról látjuk, hogy Mostár oázis a kopár karsztvárdékon. Amerre látunk mindenütt sivár pusztát, szürke hegyoldalakat. Nincsen egyetlen fűszál, nincs egyetlen kicsiny fácska, vagy bokrocska sem rajtuk. Ha a tél hold világítja meg, akkor félelmetesen szép ez a kopárság. — Ilyen lehet a hold tájképe is. — Ebben a kopárságban Mostár zöld kertjeivel, dohány- és szőlőültetvényeivel üdítő látvány. — Ezért is nehéz elfelejteni.

7300 pengő értékű porcelánt elloptak a vonatból

Imrik Kálmán füveg- és porcellánárú kereskedő, Csapó-utca 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen. Előadta, hogy vasúton szállítottak rendelésére 20 láda porcellánárú, és útközben egyik ládából 7300 pengő értékű porcellánt elloptak.

A rendőrség a vasúti tolvajok kézrekerítésére megindította a nyomozást.

Minden postahivatalnál jegyezhet búzakötvényt!

Uj könyvek

P. G. Wodehouse: Az eszményi nő. Valódi Wodehouse-humor jellemzi ennek a könyvnek minden sorát. Moltán tartja a kritika a népszerű szerző legsikerültebb művének. Az udvarló, az imádott és az apósjelölt körül szövődik a kacagató történet. Az apa rideg ellenkezése természetesen hiábavaló: győz a mindenható szerelem. Newyork felhőkarcloival, tempós életével pompás színtere a mulatságos eseményeknek. A szép kiállítású kötet a Takács könyvkiadó áldozatkészességét dicséri.

Ifj és Petrov: A szovjetmilliomos. A világhírű orosz humoristák legújabb könyve a mai orosz társadalmi élet végtelenül mulatságos szatirája, méltó utóda a „Tizenkét szék”-nek, ami annakidején az egész világot megnevettette. Egy kedves csirkefogó vidám kalandjain keresztül mutatja be a két kiváló mulattató a mai Oroszország furcsaságait. A könyv a legélesebb kritikája az orosz életnek s teljesen érthetően, miként mehelte át a szovjet cenzurán. A nagyterjedelmű, szórakoztató regényt az Anonymus könyvkiadó vállalat adta ki.

FEHÉR TIBOR: MASZK. A színész-szerző a színházi közönség számára írt érdekes könyvet a művész arcáról, a maszkról, melyet a közönség csak a nézőtérrel távcsövezzve ismer. A könyv érdekes bepillantást nyújt a mű-

helytíkokba, a színész közvetlen hangú beszélgetése arról a színpadról, mely sokszor vetekszik az alkotás izgalmával. Az érdekes mű dr. Vajna és. Bokor kiadásában jelent meg.

VERESS GÁBOR: A KÖZLEKEDÉSI VERSENYRŐL. Rendkívül érdekes és nagyon tanulságos könyvet írt a közlekedési versenyéről dr. Veress Gábor egyetemi tanár, az IBUSZ alelnök-vezérigazgatója, aki nemzetközi viszonylatban is egyik legképzettebb szakértője, a közlekedési problémáknak. A tárgy ismeretése után a szerző arra a következtetésre jut, hogy a mostani háború után hatalmas változások nagy újítások következnek a közlekedés terén és úgy véli, hogy a közlekedés fejlesztése és biztosítása az eljövendő új világban igen nagy helyet kap majd az autoritativ tervezésközvetítésben. Külön dicséret illeti az illusztris szerzőt, amiért könyvének súlyos témáját oly könnyedén, világosan, tömören fogalmazta meg, hogy valóságos „tankönyvet” írt felnőttek számára.

— Ékezdett létesít Zombor város tisztviselői részére, hogy ezzel is segítsen a tisztviselők szociális helyzetén.

— Roosevelt elnök legutóbbi betegségéből teljesen felgyógyult és hozzáfogott elintézni felgyülemlett munkáját.

KÖZGAZDASÁG

900 kilométeren hajózhatóvá teszik a Tiszát

A közel 1000 kilométer hosszúságú Tisza eddig mindössze a Szolnok—Tiszatoroklat közti 328 kilométeres szakaszon volt hajózható. Most erős útemben kezdtek hozzá a Szolnok feletti szakasz hajózhatóvá tételéhez s Tiszafüredig — ami Szolnoktól 96 kilométerre van — már is lehetséges az állandó hajózás. A

Tisza a most megindult munkálatok befejezése után mintegy 900 kilométeres szakaszon lesz hajózható. A Tisza hajózhatóvá tétele révén távoli vidékek kapcsolódnak majd be a víziközlekedésbe s Kárpátalja fatermelésének lesz az új hajóút egyik feladata.

Vitéz Ónody Mihályt választották meg a tetőfedőszakosztály elnökévé

A tetőfedőmesterek szakosztályának vitéz Ónody Mihály elnökletével tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlését.

Az elnök visszapillantást vett háromévi működésére. Hangzolta, hogy a legnagyobb nehézségek között kellett vezetnie a szakosztály ügyeit, de szívguynak tartotta. Megköszönte a szakosztály bizalmát, a tisztikar értékes közreműködését és benyújtotta lemondását.

A tisztújítás során, melyet Lechner Lajos ipartestületi jegyző vezetett le, a szakosztály egyhangú lelkesedéssel foglalt állást vitéz Ónody Mihályt elnökévé választása mellett. Ugyancsak egyhangúan kívánta a szakosztály azt is, hogy a régi tisztikar folytassa tovább működését. Így alelnök lett Bónis Sándor, jegyző Maruczinecz Mihály, helyettese pedig Király József. Pénztárossá Dalmady Jánost választották meg, pénztári ellenőrként lettek Elek Sándor és Erdy Mihály. Szki ellenőrök lettek Elek Sándor és László István, az érdekvérviseleti csoportba vitéz Ónody Mihályt, az Iparos Kör közgyűlésébe pedig Bónis Sándort küldte be a szakosztály. A tanácsviszsgáló bizottság elnöke vitéz Ónody Mihály lett, alelnök Török Mihály, tagok Kerékgyártó Imre és König Vilmos.

Az újra megválasztott Ónody Mihály köszönetet mondott a bejárta helyezett bizalomért. Kijelentette, hogy a szakosztályra talán az eddigieknél is súlyosabb idők fognak következni, de minden erejével azon fog igyekezni, hogy a szakosztály érdekeit szolgálja.

A beszolgáltatási köteleesség mérséklése katonai szolgálat címén

A 102.800—1943. K. M. rendelet szerint azok a gazdák nyelvel ellátottak, akik saját maguk, vagy a gazdaságában állandóan foglalkoztatott családtagjaik

1943. év folyamán katonai szolgálatot teljesítettek (a hivatásos katonák és a tényleges szolgálati időt töltők kivételével) beszolgáltatási köteleességük csökkentésére tarthatnak igényt.

Az erre irányuló kérelmeket legkésőbb 1943 február 29-ig kell a Közelelmzési Ügyosztály Gabonairórájában a hivatalos órák alatt előterjeszteni.

Bemutató: gazdakönyv és a katonai szolgálatot igazoló katonakönyv. Polgármester.

Rétiszéna beszolgáltatás

A 114.700—1943. K. M. sz. rendelet alapján rétiszéna beszolgáltatására köteles gazdákat felhívom, hogy beszolgáltatási kötelezettségüknek a kiképesített felhívások átvétele után haladéktalanul tegyenek eleget, mert ellenkező esetben karhatalom igénybevitelével lesznek kénytelen a kivetett rétiszéna behajtására iránt intézkedni. Az átvételeket a városi vízműtelep melletti katonai szénatelepre — szombat és vasárnap kivételével — minden nap reggel 8 óratól délután 3 óráig Nyári Mihály kijelölt takarmánykereskedő végzi.

Az Elep, Kishegyész, Nagyhegyes, Cucca és Köcsélyszegben lakó gazdálkodók, akik a terhükre kivetett rétisznát annakidején Balmazújvárosra nem szállították be, most már ugyancsak Debrecenbe, a városi vízműtelep melletti katonai szénatelepre kötelesek a szénát beszállítani.

Figyelmeztetem a gazdákat, hogy akinek rétisznája nem termelt, helyette ugyanolyan mennyiségű szántóföldi természetes szénát, vagy másfélszeres mennyiségben takarmányszalmát, vagy kétszeres mennyiségben alomszalmát szolgáltathat be, de takarmány- vagy alomszalmát csak az szolgálthat be, aki hitelt érdemlően igazolja, hogy sem rétisznája, sem szántóföldi természetes szénája nem termelt. Akinek termelt szénája s ennek ellenére szalmát szolgáltat be, ellene a kihágási eljárást kénytelen lesz folytatnia tenné s a beszolgáltatásra előírt mennyiségű szénát tőle elkövetni. Polgármester.

Szokatlanul száraz tél és aszály Amerikában

Stockholm, jan. 21. Newyorki híradás szerint az Egyesült Államok magtárában, a Középnugat gazdag termőföldjén ezidőszent végzetes szárazság dúl. A mostani aszály a tíz évvel ezelőtti aszályhoz hasonló, amikor a föld olyan szárazzá vált mint a por és egy szem termés sem volt. A szokatlanul száraz tél károsan hatolt a téli búzára és rozsra, valamint a szénatermeszre. (MTI)

Hirdetmény

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1900. évi XVI. tc. 8. §-a alapján az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetet illető s a mezőgazdasági cselédek után járó hozzájárulási díj 1944. évi összeírásai és kivetési listája január hó 24-től január hó 31-éig záródó 8 napi közzemlére van kitéve a városi adóhivatal 8. számú szobájában. Az érdekeltek munkaadók a közszemle ideje alatt a hivatalos időben — délelőtt 8—12 óra között — a lajstromot megtekinthetik. A kivetés elleni felszólalásokra a közszemle letelte után 15 nap alatt Debreczen sz. kir. város polgármesteréhez címzeten a városi adóhivatalnál adandók be. Egyben felhívja a városi adóhivatal érdekelte munkaadókat, géptulajdonosokat, hogy gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeiket, szegődőmunkásokat, idején és sommás munkásokat, gépmunkásokat biztosítás végett és a cselédváltást átírás végett a cselédkönyv, vagy munkaszerződés, minden esetben az öregségi biztosítási könyv bemutatása mellett a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 napon belül jelentsék be, a díjfizetési kötelezettségüknek tegyenek eleget.

Gazdasági cselédeknek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, kik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapos meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálatteljesítésre előre meghatározott bérért.

Gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani még akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztek munkát és a gépmunkásokat a munkavállaló gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacsejles idejére is kötelező. Biztosítási kötelezettség alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társaséppeltetű és a kisegítő családtag is. A gépmunkások biztosítása átalány szerződés kötésével is eszközölhető.

Az a munkaadó, géptulajdonos, aki balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, tüzében történt baleset esetén az 1902. évi XIV. tc. 24. §-a, illetve az 1912. évi VIII. tc. 12. §-a alapján a mulasztásból eredő teljes bérért cselédjének, illetőleg a cseléd jogutódjának felelősséggel tartozik, a mulasztása kihágási eljárás jogkövetkezményeit vonja maga után. A hátralékos díj közzadók módjára fog behajtani. Városi adóhivatal.

Kutyaoltás veszélyesség ellen

A mostani január hónapban van az ideje a kutyaoltás befizetésének, amikor is igazolni kell, hogy a múlt évben a kutya veszélyesség elleni oltásban részesült. A múlt évben csak néhány hatóság állatorvos végezte az oltásokat. Ez évben a testileg leromlott jószágállomány egészségügye nemcsak a hatóság állatorvosoknak ad több munkát a szokottnál, hanem a magán állatorvosoknak is előreláthatóan sok kiszállása lesz a határba az erőtelen állapotban le-

vő jószágállomány egészsége Istápolására. Igen kívánatos és méltányos, hogy mindazon állatorvosok, akik vállalják a kisebb-nagyobb gazdaságokba való kiszállást, el legyenek látva veszélyesség elleni oltóanyaggal, hogy kiszállásuk alkalmával az ebek oltását is elvégezhessék, ne kelljen a tanyán élőeknek külön időt tölteni kutyáik beoltásával, ide-odavitével.

Ezen a mezőgazdasággal foglalkozó lakosságot közvetlenül érdeklő ügyet ajánljuk az érdekvépviseletnek szíves figyelmébe. Ondódi gazda.

Mi ujság a budapesti élelmiszer nagyvásár telepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint január 14-től 20-ig a zöldség- és főzelék-félék piacán e hó 17-től kezdődőleg a vöröshagyma és foghagyma hatóságilag megállapított legmagasabb nagykereskedelmi árai q-kint a következők: vöröshagyma 38.15 Pö foghagyma 116.56 P. A többi árucikkek közül a sütőtök ára 5, a parajé pedig 30 fillérrel emelkedett, viszont a kalarábé ára 10, a sóska ára pedig 500 fillérrel csökkent kg-kint. A gyümölcs piacra a körte ára 50 fillérrel emelkedett kg-kint, a többi gyümölcs ára változatlan.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1944. I. 22.

lérről csökkent kg-kint. A gyümölcs piacra a körte ára 50 fillérrel emelkedett kg-kint, a többi gyümölcs ára változatlan.

Az új vetőmagárak megállapítását nagy érdeklődéssel várja a vetőmagkereskedlem. Éresülősünk szerint a vetőmagárak megállapítására napokon belül sor kerül. (MVS)

Új cserezsákretelet megjelenését várják az érdekeltek körök. A gabona- és terménykereskedelmünk ugyanis nagy érdeke fűződik a cserezsákkérdés körüli nehézségek megoldásához. Úgy hírlik, hogy az új retelet január végéig napvilágot lát. (MVS)

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizető. A köztemetői kapusok érdekében írt szerzetet teljes levelét eljuttattuk a polgármesterhez, aki bizonyára megvizsgálhatja az ügyet és ha igazságos, segít is.

K. György. Versej határozott tehetséget árulnak el, azonban egyelőre még nem közölhetők.

SPORT

Kétkapus edzést tartott a DVSC

A debreceni vasutasok első komolyabb kétkapus játékára tegnap került sor, amikor is az új edzőpályán mérte össze erejét Orosz csapata Móré együttese ellen.

Orosz csapatában Nagy Mihály Zilahy, Tisza, Szilágyi a két új szerzemény Kádas és Dobes, valamint több DVSC II-beli játékos kapott helyet, míg Móré együttesében a nevesebbek közül játszott Keskeny, Szabó, Sidlik, s Komlóssy. Az eredmény a nagy kétkapus játékon 15:9 arányban Orosz csapatának javára dőlt el. A győztes csapatban Szilágyi, Kádas, Dobes, Tisza és Zilahy rugta a gólokat. Az edzésen jól mozogtak a játékosok, B. Nagy is megjelent, de nem vetkőzött le, mert erős influenzából nemrég kelt fel. A négy új szerzemény közül Anocska és Lukács nem jelent meg.

Az edzés végén Móré edző a következőket mondotta:

— Legközelebb vasárnap reggel kilenc órakor tartunk edzést. Elég jól ment a fiúknak s remélem, hogy jobban is fog menni.

Január 30-án mérkőzést akar játszani a DVSC

A DVSC csapata megkezdte előkészületeit és ennek során pénteken is kiadós edzést tartottak a játékosok Móré János edző irányításával. A vezetőség szerint nagy szükség van a bajnoki idény megindulása előtt a minél erősebb foglalkoztatásra, hogy az új játékosok beilleszkedjenek a csapatba. Nagy előnynek tekintik, hogy az anélkül is kifogástalanul működő és az őszi idényben a csapat legjobb részének mutatkozó hátsó formációk kivételével minden posztra két játékos áll rendelkezésre és mindig a legjobb formában levő játékosok kerülnek be a csapatba.

Az új játékosok közül Kádas, mint többszörös ifjúsági válogatott egyik nagy reménye a magyar labdarúgásnak. Nagyszerű labdakezelése van és emellett minden helyzetből ágyúként lök, kapura-törő csatár. Ugyancsak jó híre van Anocska, aki az Ózdi MOVE csapatában ontotta a gólokat. Lukács játszott már próbát Debrecenben, kemény, szívósan küzdő, gyors játékos. — Dobes pedig Markos Imre, volt edzője egyik nagy szélső-igéretünknek tartja.

A DVSC sikeres szereplése attól függ, hogy az új játékosok bele tudnak-e illeszkedni minél előbb a csapatba. Ezért, ha az időjárási viszonyok engedik, a jövő héten már kétkapus edzést is lesz és folynak a tárgyalások egy nagyszabású mérkőzésorozat kiéptítésére, mellyel a csapatot a bajnoki rajt előtt formába hozhatják. A budapesti Török, és a Szolnok, Diósgyőr, esetleg a MOVE Szabolcs csapata ön

eisorsóban számításba ezeken a mérkőzéseken.

Már az első mérkőzéseken teljes erőbedobással, a kiesés ellen fogunk küzdeni — mondotta egyik vezetőségi tag. Idény elején, amikor a formák még nem alakultak ki, Budapestben is kereshetünk a Gamma ellen. Ha egy pontot hazahoznánk, már nagy bravur lenne. Utána két mérkőzésünk itthon lesz az Újvidék és Nagyvárad ellen — ezeket meg kell nyerni. Nincs kizárva, hogy az első három fordulóban öt pontot szerez a csapat. Végeredményben, bár a kiesés ellen küzdelem a jelszó, en a tavaszi idényben újabb 16 pont szerzését és 30 ponttal a hetedik-nyolcadik helyet remélem. Azt a helyet, amit már őszi szelet megszertünk, ha az utolsó bajnoki mérkőzésen, a SalBTC ellen a 11-est Mester nem lövi kapufára.

Mihályi győzött Budapesten

Tegnap este Budapesten a Nemzeti Sportcsarnokban folytatódott a meghívásos birkozóversenyek. A debreceni Mihályi a ceglédi Gállal került össze. A két vasutas versenyző mérkőzése az est legszebb mérkőzése volt, az első perctől kezdve igen szép akciókat mutattak be és a közönség színi nem akartó tapssal jutalmazta a két birkozó győnyörű küzdelmét. Gál csodafinomsággal kibújt mindannyiszor Mihályi fihalóss szorításából, de nem tudta megakadályozni, hogy a debreceni birkozó pontozással meg ne nyerje a mérkőzést Mihályi ezzel a birkozásával is bebizonyította, hogy a legjobb magyar birkozó sorába emelkedett.

A Vasas Jakab, a Z. Danuvia csatára. Sütő, a székesfehérvári összekötő és Zörgő igazolását benyújtotta a szövetségbe.

Kiss IL, a Csepel, majd Vasas játékos, akit a DVSC is meg akart szerezni, a Wekerletelepi SC játékos lett.

A nyíregyházi Bogárról lemondott a Ferencváros is. A tárgyalások megszakadtak és így a tehetséges fiatal játékos továbbra is a MOVE Szabolcsban rugja a labdát.

Az Országos Sport Központ engedélyezte a labdarúgó svájci és svéd mérkőzéseit. A török és spanyol-portugál mérkőzésekről egyelőre nem lehet szó.

Vincez Jenő, a volt debreceni játékos, vezette az Ujpest első nagy szabattéri edzését.

Salgótarján jó üzletet csinált a DVSC-től megszerzett Hámori-Hützllel. Annakidején a DVSC-től 1500 pengőért kapta meg a nagytechnikáját, de lassú játékost, akit néhány mérkőzésen

Játzatott la, majd Hámori a II. csapatba került. Most a Haladás 8000 pengőért szerezte meg és Szabó, Hámori, Móróc, Vágó, Deszke támadóssal akarja magát visszaverekedni az NB I-be a szombathelyi csapat.

A DVSC birkozógárdája szombaton tartja a Magyar Birkozó Szövetség közgyűlését, ezen az önkormányzatát visszanyert szövetség dr. Papp Lászlót választja elnökül, A DVSC képviselőjében Szűcs János, a birkozó szakosztály vezetője vesz részt a közgyűlésen.

A felsőtiszti labdarúgókerület vasárnap tartja közgyűlését Debrecenben.

A DTE asztali tenisz-szakos-

tálya holnap, vasárnap délelőtt kilenc órai kezdettel tehetségkutató asztali teniszversenyt rendez azok részére, akik még eddig nem voltak társadalmi egyesülethez igazolva. Nevezni a verseny színhelyén lehet. A DTE tornacsarnokában megrendő verseny iránt máris nagy az érdeklődés.

DVSC-DTE ökölvívó mérkőzés lesz holnap délután négy órai kezdettel a DVSC Sportcsarnokában. A versenyen szorítóba lépnek a legjobb debreceni ökölvívók s előreláthatólag szép és izgalmias küzdelmekben győnyörködhetnek az ökölvívós hódolói. A mérkőzés ingyen tekinthető meg.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZÓ (54)

JÁNOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág utca 21, telefon: 23-78 sz. 54-799 2. 9.

GALOCSY a legrégebb magannyomozó megfigyelés, nyomozásai díszkrétek, eredményesek, Zöldfa utca 3 szám, telefon: 28-72

54-72 3. 4.

KOSZTOLANCSY magannyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz, Lorántffy utca 19, 54-408

LEVELEZÉS (51)

TIZENHÁRMAS jelgére levél van a kiadóban, 51-142

EGYEDÜL VAGYOK jelgére levél van a kiadóban, 51-143

ALKALMAZÁST NYER FERFI VEGYES

LÁDASZEGEZŐ munkásokat felvesszünk. Balog lággyár, Külsővársár-tér 14, 2-103

BORNAGYKERES-KEDESE kocsis felvételt. Előnyben az aki ilyen szakmában jártas, Jónás János bornagykereskedő, Varga u. 3 szám, 2-4

KEREKPÁROZNI tudó erős fiút, kenyér kihordónak felvesszük, Nyil utca 77, 2-130

BORNAGYKERES-KEDESE kocsis felvételt Előnyben az, aki ilyen szakmában jártas, Kiss János bornagykereskedő, Varga utca 3, 2-4

IRODAI FERFI (32)

TISZTIVISELŐ műszaki ember, önálló irodavezető, bármilyen állásban elhelyezkedne, l. a munkaadó, Cím a kiadóban, 32-83

IPARI FERFI (33)

MŰSZERÉSZ segédet, munkást felvesszük, Nagy István, Széchenyi utca 6, 33-186

FODRASZEGEDET felvesszük Eiró, Deák Ferenc utca 26, 33-139

TANULO FIU (64)

SZIJGYÁRTÓ tanulóknak jó családiból való fiút fizetéssel felvesszük, Hatvan u 71, 64-1630

KIFUTÓ FIU (49)

EGY kifutófiút, vagy egy fiatal péksegédet azonnal felvesszük, Boskovics, Cegléd utca 1, 49-104

KIFUTÓ fiút felvesszük Török festéküzlet, Cegléd utca 20, 49-132

MICIKLIZNI tudó kifutót felvesszük, Gazdák Sütődjéje, Bőszörményi út, 49-182

EGY kifutó felvételt, azonnal, Körösy, Meszter utca 39, 49-181

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

FIATAL leányt fogorvosi rendelőbe február 1-ére felvesszük, Rákóczi utca 13, 4-7

IPARI NŐ (35)

ANGOL és francia segédleányokat állandó munkára felvesszük, Fábián, Kálvin-tér 11, 35-191

HÖLGYFODRÁSZ segédleányokat magas fizetéssel alkalmaz, Kiss Antal, Eötvös utca 64, 35-136

KEZILÁNY női szabó-sághoz jelentkeznek, Gelbmann Hatvan utca 6 sz. 35-175

JÓMUNKÁS hölgyfodrász kisasszonyt keres Orosz, Kassa út 11, 35-141

TANULO LEANY (63)

TANULO LEANY nyomdába, heti 16 pengő kezdő fizetéssel felvételt, Piac utca 38, 63-138

KÖNYVKÖTESZETBE tanulóleányt felvesszük Lakatos István könyvkötő, Csapó utca 6, 63-185

KIFUTÓ LEANY (4)

KIFUTÓ LEANYT, vagy fiút azonnal felvesszük Berzéki műterem, Piac utca 35, 47-176

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30)

MINDENESLEANYT jó bizonyítvánnyal február elsejére, kis háztartásba felvesszük. Jelentkezés vasárnap délután, Rákosi Jenő utca 7 sz. II. 3, 30-179

FŐZŐ mindenest Budapestre február 1-ére felvesszük, Jelentkezni lehet Ferenc József út 59. sz. harmadik emelet 4 ajtó déli 12-2 óra között, 30-162

MEGBIZHATÓ nagyon rendes bentlakó mindenest elsejére felvételt, Szoboszlói út 21. szám, fűszerüzlet, 30-101

BENTLAKÓ, megbizható mindenest, aki otthonra vágyik, cseléd, könyvvél felvételt Piac utca 6. üzletben, 30-90

MINDENESLEANYT jó bizonyítvánnyal felvesszük, dr. Nagy Sándorné, Csapó utca 18, félemelet, 30-142

BEJARONO (8)

BEJÁRÓ mindenest azonnal felvételt, étkezde, Batthyány utca 11, 8-137

RENDES bejárónót keresek délelőtre, Arany János utca 17 harmadik lépcső, 8-178

FIATAL zsidó lány háztartásba bejárónak felvételt, Zugó utca 8. sz. keresztépület, 8-156

SAKÁCSNÓ (59)

PERFEKT főzőnőt keresek, aki baromfi nevelésben is jártas, azonnal, vagy február hó 1-re Szobalány és kisegítő baromfigondozó van. Fizetés havi 100 pengő. Közepkorú gyakorlott megbízható gazdasszony, fényképes ajánlatát kérem Soós Endréné uradalmi főintéző neje, Váralaj-Pusztaterem, Szatmár vm. címre, 59-1540

ÜZLETI AJANLAI (6)

KÖLCSÖNZŐK porszívót, gramofont, lemezeket Veszék porszívó, s parkett, varrogépet, gramofont, lemezeket, ventilátort, hajszárítót a legmagasabb árakon Soitész, Kálvin-tér 2, 67-1357 4. 30

SZORMEBUNDAKAT javítok, alakítok, festek, veszek, eladok Kőváry, szűcsmester, püspöki palota, 67-599 2. 2

HASZNALT órákat veszek, javítok, eladok, Schiffmann, Vendég u. 7, kislómalomnál, 67-858 1. 5

PAPUCSKESZITEST és javítást vállal, elhasznált férfikalapját megveszi Textilfeldolgozó - Batthyány utca 1, 67-1394 2. 12

TÖRÖTT gramofon lemezzért 4 pengőt fizetek, Koresolya 10 pengőtől, Biró, Hunyadi utca 22, 67-1283 3. 18

FERFI iaherneműt, hozott anyagból, olcsón vállalunk, „Imperial” fehérneműt vállalat, Hatvan utca 1. az udvarban, 67-96

ANGORA kesztyű, angolászál, olcsón beszerezhető: Pethő kézimunka kötőiparában, Szent Anna utca 10, Hozott anyagok kötése, horgoása, 67-187 2. 22

KERESEK törzskönyvezett hím farkaskutyámnak, fajnöstyénykutyát párosításra, „Magasnovésű” jellegűvel Rudolf Mosse hirdetőirodába - Nagyvárad, Rákóczi u. 2 szám, 67-173

LEGOLCSÓBBAN fest tisztít Weisz keimfestő Arany János u. 29 sz. keresztépület, 1900 vv

ÜZLETI KERESLET 66

TOLLAT a legmagasbb napi áron veszek „Hangya” tollgyűjtő telep, József kir. herceg utca 71, 66-760

ELELMISZER ITAL (18)

BOR 3-4 hl, martinkai bor eladó, Kőucsey utca 13 szám, vv 18-1982

ERDELYI rózsabogyó levár - tisztánkezelt még kapható, 1 kg. 3.50 Piac utca 71. második udvar, 18-86

ALMA kapható nagyban is, délután 3 órától, Szalkai utca 10. 18-14

ÉKSZER, ARANY, EZÜS (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat magas áron veszek, Ekszerjavítás Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 29-239 3. 2

RÉGI ékszert, drágakövet, ezüstöt, ezüstpénczt, legmagasabb árban veszek, Fránkl, Piac utca 73 sz. 19-1574 3. 21

ARANYAT, ezüstműt ékszereket napi áron veszek Takács Sándorné, Piac utca 56. szám, 19-593 2. 18

ARANYT aranyért! Ocska aranytárgyait modernre becserélem, Szelcsényi, Saa utca 2 sz. telefon: 26-60, 19-898 3. 2

OKTATÁS (56)

DR. NAMÉNYINÉ gyorsító iskolájában tanfolyamkezdés, Batthyány utca 1. szám, Debreceni tanker. főig. eng. sz.: 6475-1942, 56-1774 3. 24.

TÁRS (61)

TÁRSAT háromezer pengővel, nőt, vagy férfit keresek tűzifa, szén és építkezési anyagkereskedéshez azonnal, Cím a kiadóban, 61-174

PÉNZESTÁRSAT keresek ipari gépek, tömegcikkek gyártásához Cím a kiadóban 61-140

AUTO, MOTOR, KEREKPÁR, GÉP (7)

EGY drb 24 lóerős motor 283. 38 voltos, 2800 perfordulatos centrifugál szivattyúval szívó és nyomó csatlakozással, béebel minőségben, alig használt állapotban eladó Honvédtemető utca 6. szám, 7-187 vv

IRÓGÉP eladó, Horodnáth, Remington Junior, kintű, USA, ezer P. Cím a kiadóban, 7-171

EGY 4 és egy 11 HP váltóáramú villanymotor eladó Érdeklődni: Nyír-egyháza, postafiók 21, 7-112

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalom, Vargyas Nap utca 17, vidéken is 28-624 5. 3

HANGOLTASSON Gátrnerrel, a legrégebb volt színházi hangolóval, Kút utca 104, 28-1939 2. 18

BŰTOR (9)

Fényezett, festett hálókat olcsón, Kacsó asztalosnál szerezhet be. Hatvan utca 58, 9-51

HALOSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak Lőcséi bútörüzletéből vásárolhat, Eötvös utca 66 szám, 9-1106 3. 15.

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron. Arany János utca 1. udvarban, 9-1366 3. 5.

NINCSEN fényes kirakatkun, bútort olcsón adunk, Piac utca 71 sz. udvarban Brillné, 9-1356 4. 8.

HALOSZOBÁK, ebéd- és kombinált szobák s konyhaberendezések Számon bútörüzletében Jó minőségű előnyös árak Hunyadi u. 2, 9-238 2. 27

BUTORHUZAT békebeli minőségű eladó. Vö. rösmarty utca 24. hátul az udvarban, 9-132

ELADÓ fehér vaságy, fehér szekrény, konyhaszekrény, falj óra, két szép tájkép. Rakovszky utca 17, 9-167

ELADÓ két modern ágy metszett tükör, Magyar utca 13, 9-114

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ (6)

JOGFOLYTONOS kocsmá, havi ötezer pengő forgalmú, berendezésel és italkészlettel azonnal átvehető Érdeklődni: Basa kocsmárosnál, H. Bagos. Közvetlen az állomásnál, 6-11

LAKASCERE (53)

„LCSERELNEM házban II. emeleten levő 1 szobás komfortos lakásom 1-2 szobás (oldszinti lakással, lehetőleg állomás környékén. Ugyancsak egy fiúom békebeli télikabát (férfinek eladó. Petőfi tér trafik, 53-1016

LAKÁST KERES (52) TELJES ellátást keresek istelligens családnál, elsejére esetleg egy üres szobát bútor nélkül. Cím a kiadóban, 52-172

KERESEK egy kis üres szobát albérletbe, Cím a kiadóba kérem, 52-1955

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS (45)

LAKÓTÁRS kerestetik bútorral, Érdeklődni, K. Tóth utca 26. 1. ajtó, 45-139

BŰTOROZOTT SZOBA (10)

BUTOROZOTT szobát keres fiatal házaspár Egész nap nem vagyunk otthon, Cím a kiadói-vatalban, 10-82

FOBERLETI lakásomban lakótársnót keresek. Lehetőleg izraelitát, február 1-ére, Nyugati utca 28, utcai lakás, Rótz, 10-94

VEGYES (68)

Használt cső-ólmot vesz lapunk nyomdája: József kir. herceg-utca 1. (Bika hérbaz)

CSEREÜZLET (11)

SZÓLÓKÖTŐZŐ zsinateg borért, élelmiszert, 11-es lámpáüvegért cserélek, Hatvan utca 41. gépraktár, 11-160

FEGYVER (21)

EGY 16-os, 5 lövetű Browning, kifogástalan eladó, Cím a kiadóban, 21-117

HASZNALT RUHA, CIPO (69)

SZILSKIN bunda eladó Megtekinthető Csapó u. 88. Illatszertár, vasárnap hétfőn az udvarban 69-1565

KHEKI kamgarn tisztított zubbonyok, nadrágok és pilótaöltöny jóminőségben eladók, Borovszky úrszobáságában, Csapó utca 98, 69-1963

BEKEBELI minőségű használt felöltők, szép öltönyök levente kamgarn ruhák eladók, Borovszky szobáságában Csapó utca 98, 69-1964

ELADÓ egy barna hosszú férfi bőrbunda szörme béllel, Homok utca 122 sz. 69-1173

ELADÓ alighasznált bőrtalpu 36-os női lakk cipő és fekete csipkebúv. Rákosi Jenő utca 6 sz. II 3, 69-120

EGY fekete kabát mellényvel, csikos nadrág eladó, Miklósz utca 41. sz. keresztépület, 69-117

MAGASRA legfinomabb új plüssbélésű fekete férfikabát magas fiúra, lengyelbunda szürke nőikabát, zongoraterítőnek brokát kendő, oposumgallér, csizma, pipa eladók. Nyil utca 105 szám, 69-75

NŐI ingek és nadrágok olcsón eladók, Könyök u. 12 sz. 69-155

JOBBKIVITELŰ használt férfiruhák eladók, Piac utca 46. udvar, első ajtó, 69-115

GYERMEKKOCSI (27)

JÓÁLLAPOTBAN levő steppelt mély gyermekkocsi eladó, Kardos utca 1, 27-97

GYERMEKAGY, keményfából, fényezve 103.20 P. Szabó asztalos, bútörüzletében, Csapó u. 33 sz. 27-191 2. 14.

TŰZHELY KÁLYHA (46)

KÁLYHÁKHOZ külföldi lemezből készült rezegett füstcsövek érkeztek, darabonként 21 pengőért. Nagy szerelési vállalat, Garay utca 15, 46-185

VASKALYHÁK kiskarikás és samottos középnyag és egy fürdőkárad eladó, Meszema utca 6 szám, 46-72

INGÓSÁG VETEL VEGETES (37)

MEGVÉTELRE keresek egy Berkel mérleget, vagy utántárat, Hármashonvéd gyalogezred utca 68 1. ajtó, 37-116

PERZSA szövő állványt nagyobb méretű veszek Piko, Kossuth utca 4, 37-140

INGÓSÁG ELADÁS VEGETES (36)

ELADÓ 3 darab 35 literes zománczott zsírosbődn. Két drb nagy ablakra való kétszárnyas szövet függöny, Árpádtér 23, 36-25

SZÜRKE s fehér gránit sírkő eladó, Rákóczi u. 18 szám, 36-138

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

ATKARMÁNY csutka nagyobb mennyiségű kővesút mellett eladó Hatvan utca 41. gépraktár, 25-161

GYÉKÉNY, 60 kéve, szép, idej, eladó, vagy felében munkára kiadó kedvezően Robicsék, Kossuth utca 25-74

BESZÖLGÁLTATÁSI kötelezettségem teljesíthetőségére szénát, tava-szi, vagy ősziszalmát keresek Kossuth utca 63, 25-1178

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

BORSZIVATTYUT tömlővel borszűrőt, nagyobb borsajtót, jókarban levőt keresek, Címeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni, 24-1676 vv

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron árusít, becserél, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 28-19, 24-1358 3. 5.

FENYŐFA, mosó, söző-dézsák minden nagyságban 600, 400, 200 literes, daráskádák eladók, Nap utca 4, 24-1983

INGATLANFORGALMI IRODA (40)

Kende Miklós Ingatlanforgalmi Irodája, Kéttmalom u. 13. Búzatérő fekete szántó 120 hold eladó Búdszentmihályon. Házak, házhelyek, helyben és vidéken. Keres megvétele, vagy használatra 100-300 holdig felszereléssel házakat, házhelyeket helyben, 40-84

ELADÓ HÁZHELY (16)

ELADÓ H-Szoboszlón a Szurmay utcán, fürdő közelében levő 310 négyszögöl pusztá telek. Érdeklődni: H-Szoboszlón, Rákóczi u 74 16-564 vv

ELADÓ HÁZ (17) FEBRUÁRBAN beköltözhető ház eladó, Kereskes Géza utca 25, 17-1974

TOROCKÓ utca 48 számú ház, beköltözhető, minden elfogadható áron sürgősen eladó 17-1957

ELADÓ 2x4 szobás összkomfortos családiház 720 négyszögöl területen benne gyümölcsösrel, Károly Ferenc József út 3 szám, 17-121

VIGKEDVŰ Mihály utca 34 számú többlakásos üzletes ház eladó. Értekezhetni 26-27 telefonon, 17-163

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ két hold föld Macson, Értekezni Józsa Elek u. 121, 15-1639

MAGYON eladó 1800 négyszögöl szántóföld. Értekezni: Felsőjózsa, Rózsás-telep 481, 15-126

ELADÓ ALLATOK 14

TENYÉSZKAKAS, magyar, sárga és kendermagos, fiatal eladó. Hatvan utca 24. házfelügyelőnél, 14-80

KETTŐ üsző, évesek, nagytejtű tehén, egy komondor hamis kutya eladó, Basahalom utca 22, 14-127

FAJTISZTA puli és komondor kölykök keresek megvétele - Ajánlatot Külsővásár-tér 15 Skót-Magyar, 14-1927

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: **IFJ SZIGETHY GYULA** főszerkesztő, h. igazgató

Kiadja és nyomja: **TISZANTLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ RT.** Műszaki vezető: **SZIGETHY KÁROLY**